

KADINLARIN SESİ

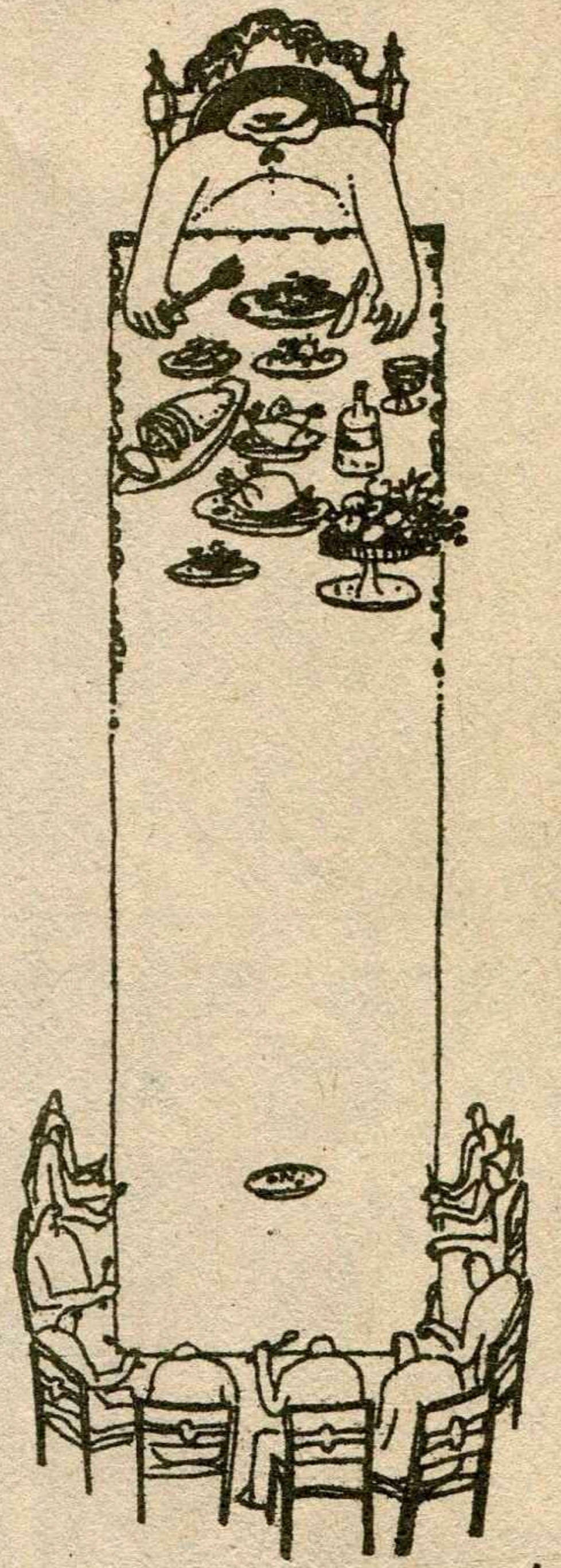
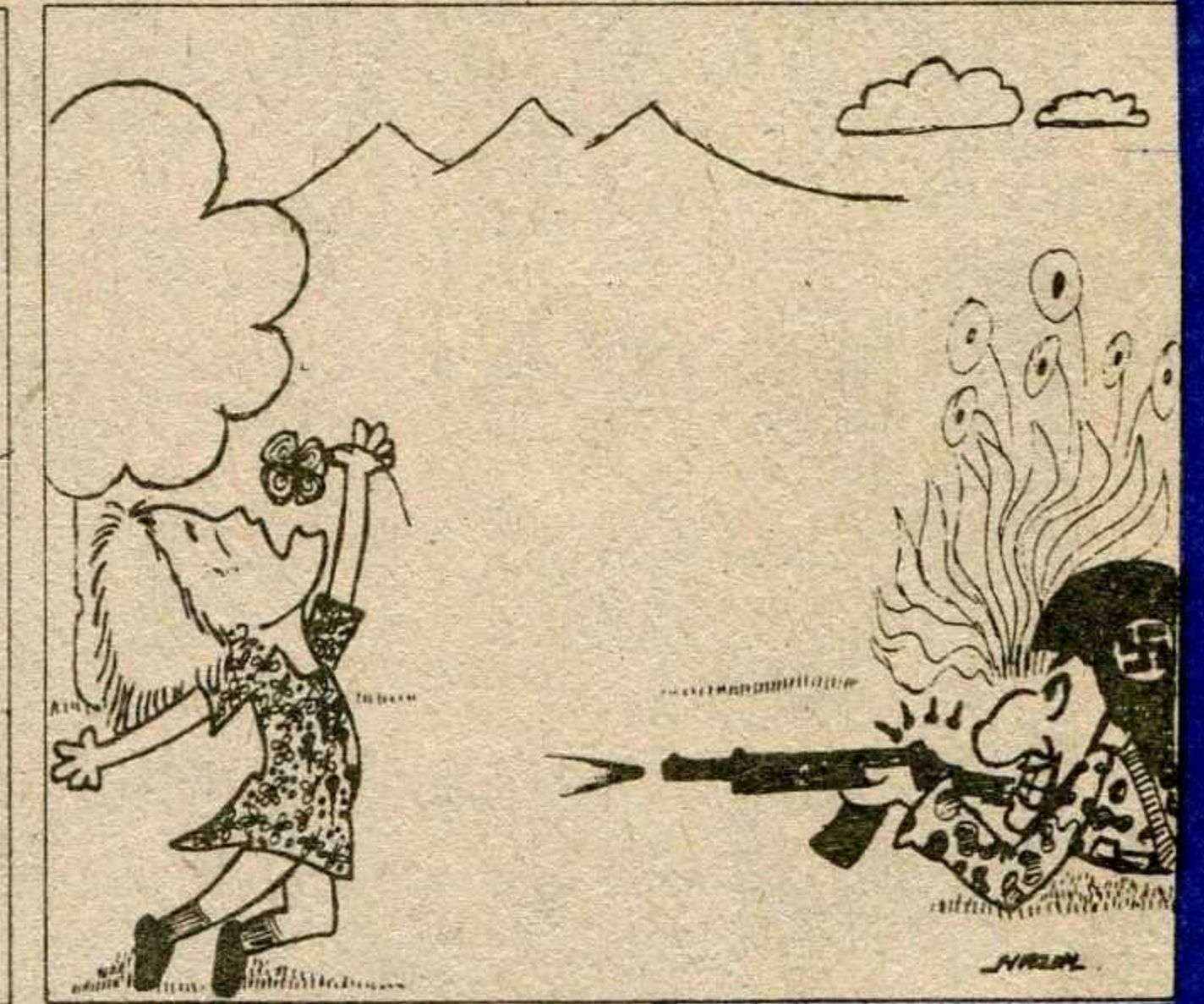
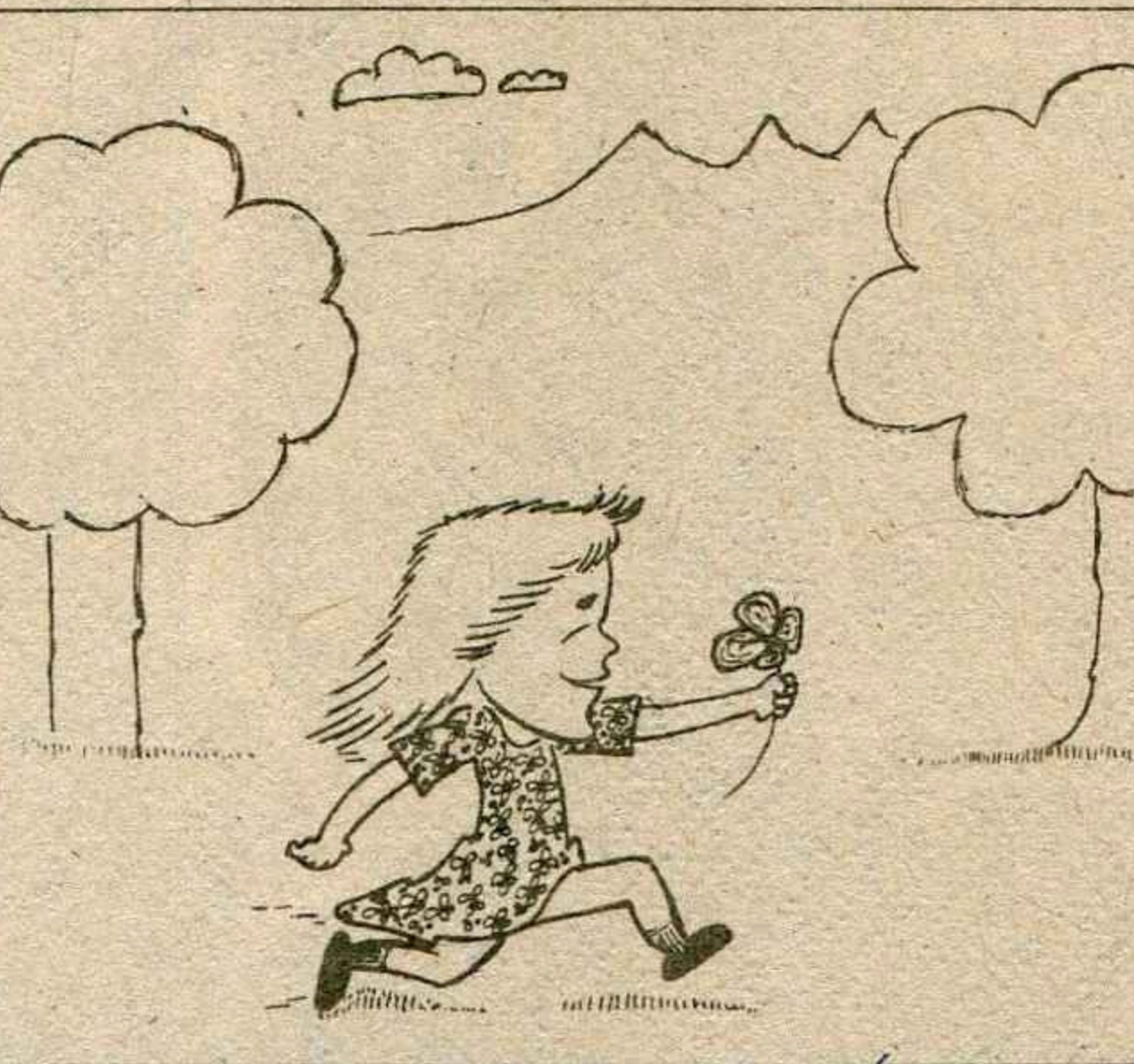
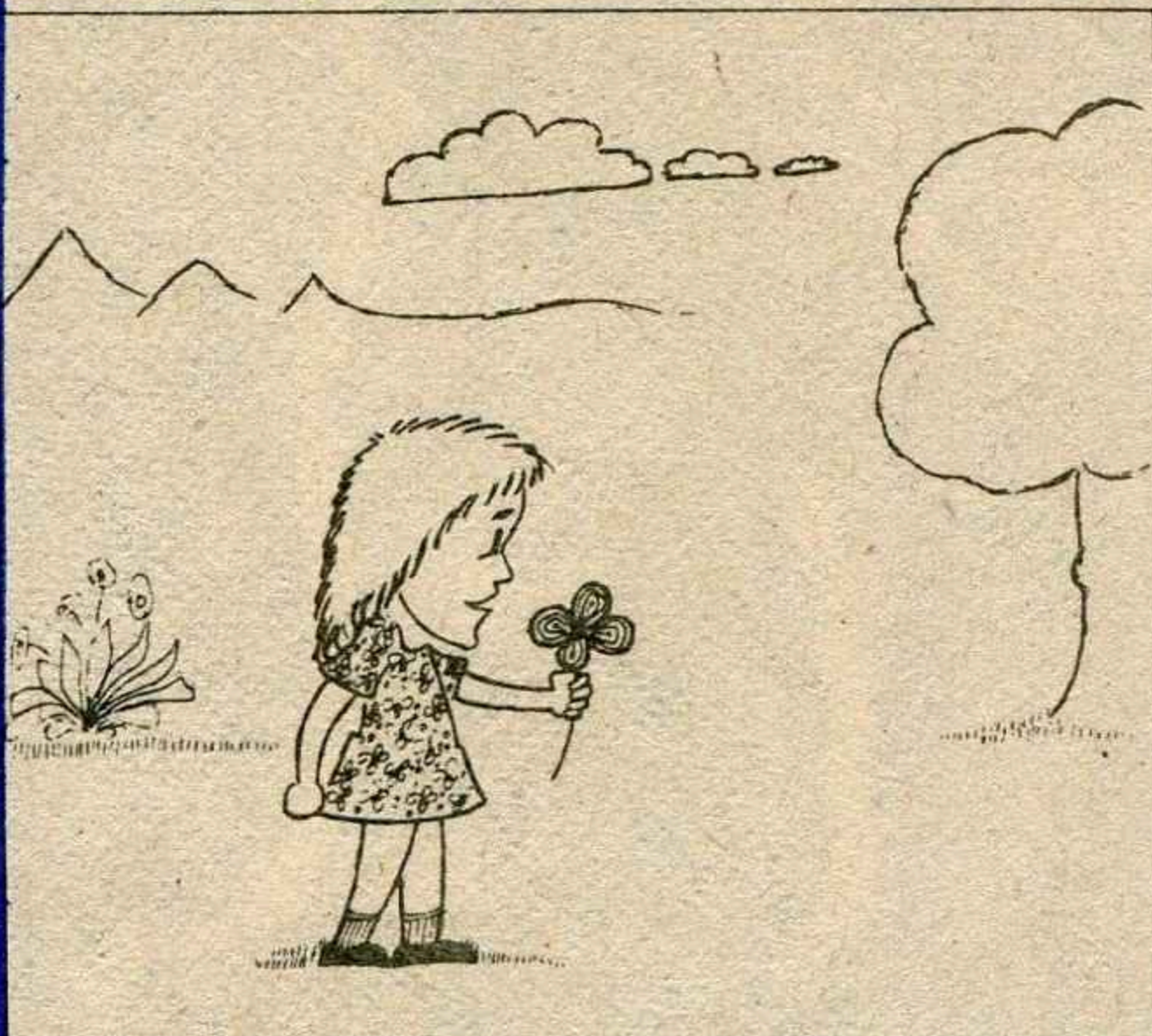
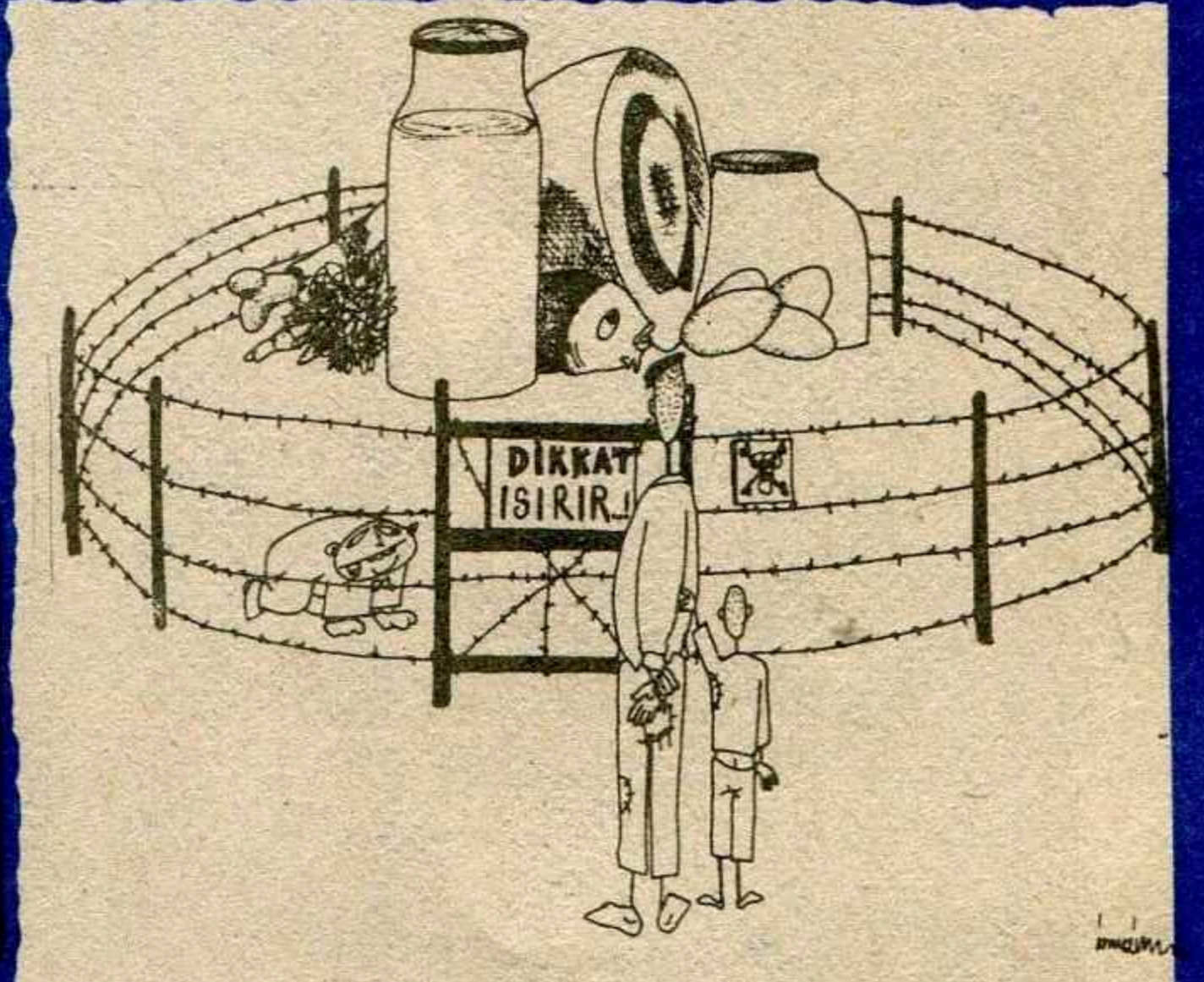
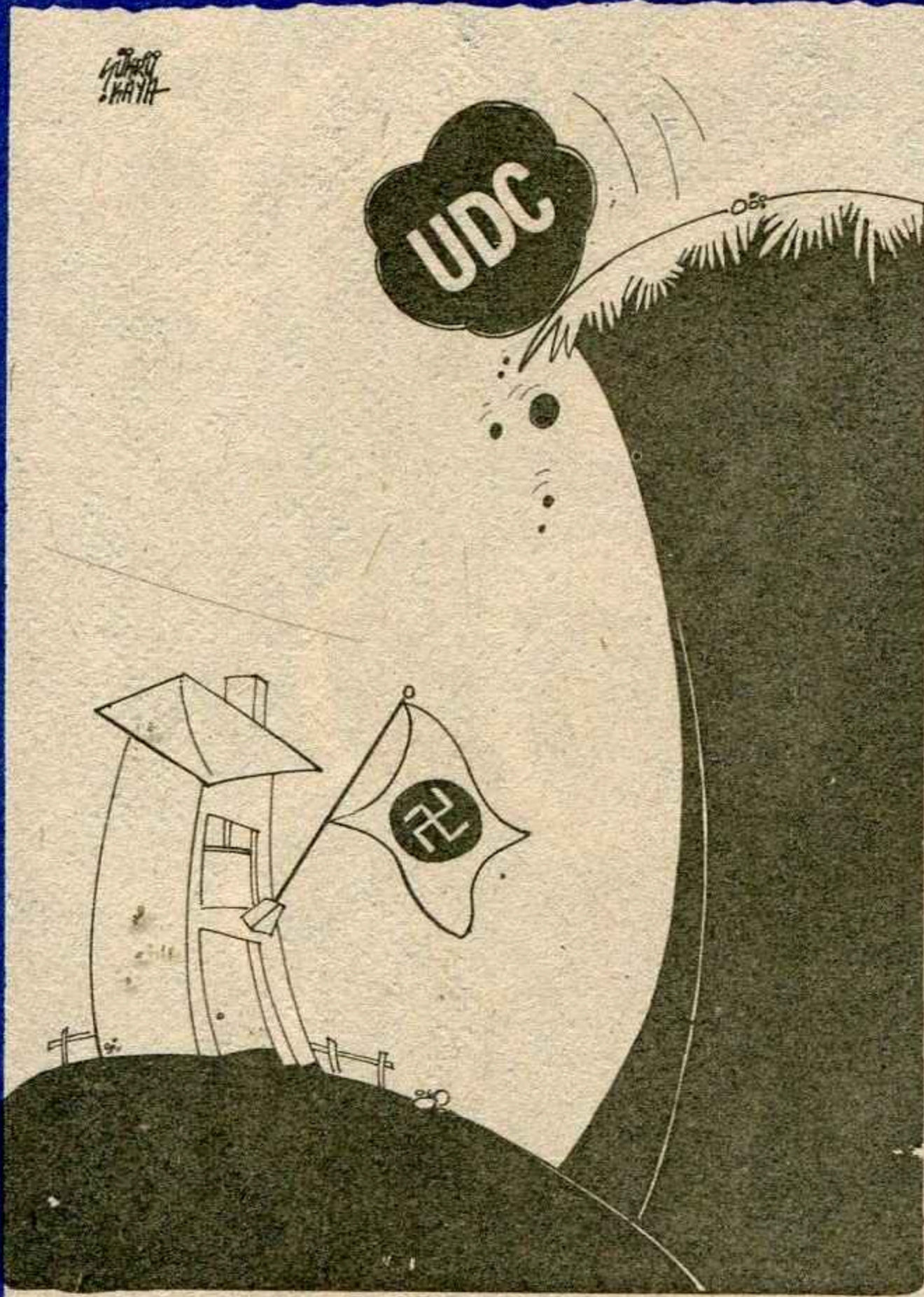
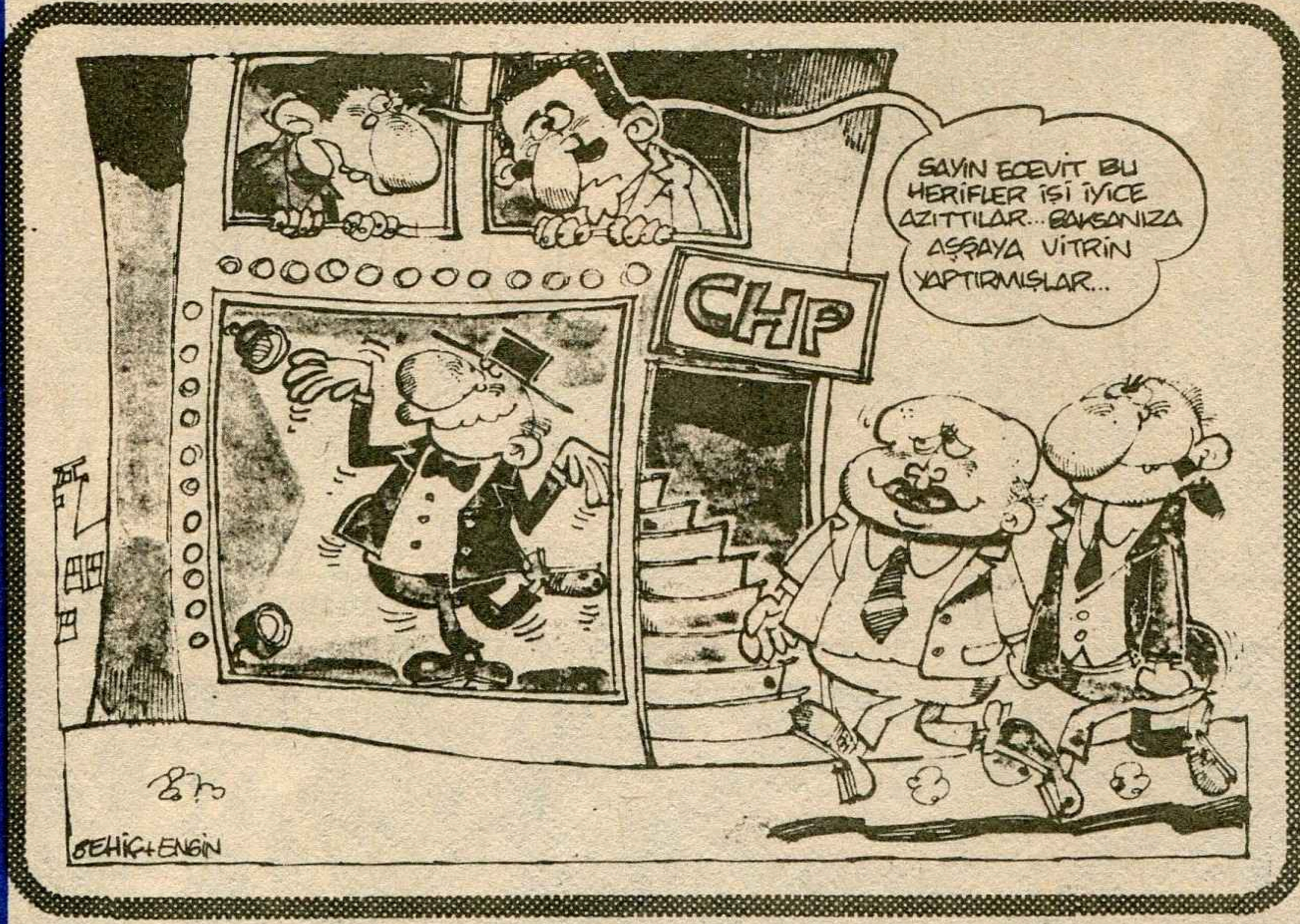
eşitlik
toplumsal ilerleme
ve barış için

SAYI 48 • YIL 4 5 TL

AYLIK DERGİ

TEMMUZ 1979

İLERİCİ GÜÇLERİN BİRLİĞİ KUVVETLENİYOR HALKIMIZ SESİNİ YÜKSELTİYOR

Türkiye tehlikeli günlere, açık faşist bir diktaya doğru sürükleniyor. Hem emperyalist güçlerin, hem de işbirlikçi tekellerin, gerici-faşist güçlerin baskıları artıyor.

Faşist tırmanışın ve baskıların artmasının bir nedeni CHP ağırlıklı iktidarın tekellere ödün veren, bu tırmanışı hızlandıran politikası olduğu kadar demokrasi güçleri arasındaki eylem ve cephe birliğinin de kurulmamış olması.

Emperyalizm Türkiye'yi iyice kısılcına almaya çalışıyor. Yeni develüasyonlar, U-2 casusluk uçaklarının uçuşu ve yeni casusluk üslerinin kurulması gibi Türkiye'yi emperyalizme ve NATO'ya daha da bağımlı hale getirecek dayatmalar ileri sürüyorlar. İşbirlikçi sermayedarlar, parababaları yeni hükümet formülleri ile bu bağımlılığı artıracak çıkış yolları arıyorlar. Bunlara göbeklerinden bağlı gerici ve faşist odaklar da terör ve cinayetlerini artırıyor, eşi görülmemiş çıkar pazarlıkları ile sayılabilecek çıkararak hükümeti düşürmek için oyunlar tezgâhlıyorlar. Açıkça emperyalist, işbirlikçi, gerici-faşist güçler tam bir ittifak halinde AP-CHP gibi gerici bir hükümet veya açık faşist bir diktaya için çabalarını yoğunlaştırıyorlar.

Hükümet bu baskılara boyun eğiyor. IMF'nin her istediğini yerine getiriyor. Ulusal bağımsızlığımızı, onurumuzu ayaklar altına alıyor. IMF develüasyon dedi, paramızın değeri yarı yarıya düştü. Halkımızı açlık sınırına getiren yeni zamlar yapıldı. İşsizlik arttı. Anti-demokratik uygulamalar

yoğunlaştırıldı. Binlerce evlâdımızın ölmesine göz yumularak faşist örgütler kapatılmadı. CHP ağırlıklı iktidarın, hükümet eden sağ kanadının bu politikası faşist tırmanışı, bunalımları artırdı.

Ama bu politika yığınların gözünde artık açığa çıkıyor. Halkımız bu gidişin çaresinin, boş umutlara bağlanarak beklemek değil, yığinsal eylemlerle sesini yükseltmek, eylem ve cephe birliğini kurmak olduğunu iyice kavıyor. Baskılara karşın bu yolda eyleme geçiyor. Hükümetin politikasına, IMF'ye, NATO'ya, faşizme, zamlara, işsizliğe hayır diyor. 1 Mayıs 1979, 23 Haziran mitingi, Mersin Soda işçilerinin uzun yürüyüşleri bunu kanıtıyor. Birbiri ardından yapılan bu eylemler halkımızın işçi sınıfımızın ve ilerici güçlerin birliğini ve gücünü artırıyor.

Emperyalizm, gerici ve faşist güçlerin ittifakına karşı, bağımsızlık ve demokrasiden yana ilerici güçlerin anti-emperyalist ve anti-faşist eylem ve cephe birliğinin gerekliliği yığınları sarıyor.

Faşist tırmanış, eylem birliği ve ileri demokratik bir düzene yolu açacak Ulusal Demokratik Cephe ile durdurulabilir. Bunalımlar da böyle bir düzende son bulabilir.

Bütün işçiler, köylüler, CHP içindeki ilerici unsurlar, sosyalistler, demokrasiden ve ilerlemekten yana bütün güçler UDC'nin kurulması yolunda seferber olmalıdırlar.

İşçi sınıfının birliği, işçi-köylü bağlaşıklığı, tüm ilericilerin birliği sağlanmalıdır.

Çıkış yolu budur

AÇLIK SINIRINDAYIZ !

Paramızın değeri 2 Haziranda yarı yarıya düşürüldü. Nasıl mı? Adını değiştirip «katli kur» yaptıkları yüzde 77'ye varan bir devalüasyonla.

Artık 100 lirayla daha az et, daha az gaz, süt, peynir alabileceğiz. Yarım kiloyu bile bulmayan ekmek ise İstanbul'da 6 lira oldu. Yani emekçi halkımızın en temel besini. Evine 4 ekmek giren bir aile günde 36 lira, ayda 1116 lira ekmek parası verecek demektir.

Günaydın Gazetesi'nin yaptığı bir araştırmaya göre Haziran ayında 4 kişilik bir ailenin geçinebilmesi için 7.113 lira gerekiyor. Yeni tespit edilen asgari ücretin net 3700 lira olduğunu düşünürsek, sayın Bülent Ecevit'in «Sıkıntıyı herkese hakça dağıtıyoruz» demesindeki hakça dağıtımın (!) ne olduğunu daha iyi anlayabiliriz.

Ekonomik bunalımı yaratan parababaları da feryat ediyorlar. «İflas ediyoruz», «Hammadde yok», «Sanayi ölmüştür» diyorlar. Hükümet düşürmenin planlarını yapıyorlar. Bir gecesı 1000-1500 lira olan büyük otellerde transfer pazarlıkları yapıyorlar.

Ama bakın Politika Gazetesi de bu konuda bir araştırma yapmış. Halkımızın açlık sınırına vaklaştığı 1978 yılında sanayicilerin kârları yüzde 67.9'a varmış. Bu nasıl iflas, bu nasıl zıyan?

Yapılan devalüasyonun halkımıza sefalet getireceği, tekellerin kârlarına kâr katacağı açık.

Önümüzdeki günler emekçi halkımız için zor günler olacak. Bir yandan faşizm tehlikesi, bir yandan açlık. Aldığımız ücretlerin değeri yarı yarıya düşecek. pahalılık, işsizlik artacak.

Diğer vandan gazete manşetlerine çıktığı andan itibaren halkımıza felaket getiren IMF'nin diğer istekleri yerine aetirmeye çalışılacak. Ne demisti IMF, «işçi ücretlerini dondurun».

Önümüzdeki toplu sözleşme döneminde parababaları ücretleri en düşük seviyede tutmaya çalışırken, CHP ağırlıklı iktidar ücretleri dondurmanın bir yolunu bulmaya çalışacak.

Bu günler emekçi halkımız için hayati önem taşıyor. Her türlü baskıya karşın kenetlenmeli, güç ve eylem birliğini gerçekleştirmeli, haklarımızı korumalı ve geliştirmeliyiz.

Bu konuda birkaç kişinin görüşünü almaya çalıştık. Bakalım devalüasyon emekçi halkımızı etkiliyor mu? Çıkış yolunu nerede görüyorlar?

Haziran ayı içinde de faşist saldırılar sonucunda 79.. cana kıyıldı. Anaların bacılarının içi kan ağıladı, gözyaşları dinmedi.

BAKIRKÖY HALKEVİ BOMBALANDI

11 Haziran günü Bakırköy Halkevi'ne atılan bomba, biri işçi, ikisi öğrenci olan 3 kişinin ölümüne, 5 kişinin de yaralanmasına neden oldu. Yaklaşık bir yıldır MHP Bakırköy ilçesi tarafından telefonla tehdit edildiği, bütün uyarılara rağmen gerekli güvenlik önlemlerinin alınmadığı Bakırköy Halkevi tarafından açıklandı.

12 Haziran günü bombalama olayını protesto etmek ve cenaze törenine katılmak isteyen binlerce kişi polis tarafından dağıtıldı. Protesto gösterilerinde 322 kişi gözaltına alındı ve haklarında dava açıldı.

BAKIRKÖYLÜ ANALAR FAŞİST KATLİAMI PROTESTO ETTİLER

Bakırköy katliamının sorumlularının, MHP ve ÜGD'nin kapatılması, tutuklananların serbest bırakılması için yüzü aşkın Bakırköylü İlerici kadın 15 Haziran günü İstanbul Vilâyeti'nin önüne gelerek valiyle görüşmek istediler. Vali Yardımcısı Ütku

Aycun'la görüşebilen kadınlar, Bakırköy Emniyet Teşkilâtının yanlış davrandığını belirttiler. Ell kanlı katiller dışarda dolaşırken, ilericilerin evlerinin aranması, katliamı protesto edenlerin tutuklanmasını kınayıp, derhal serbest bırakılmalarını istediler. Ayrıca bu istemlerini dile getiren yüzü aşkın kadının imzalaadığı bir mektubu da Başbakan Bülent Ecevit'e gönderdiler.

KADINLARIN SESİ (5)

Haydi İKD ile dayanışmaya!

İlerici Kadınlar Derneği'nin Çalışmalarının Durdurulmasına Tepkiler Sürüyor

• İKD'nin faaliyetten alıkonulması yurtdışında çalışan Türkiyeli işçiler arasında da tepkiyle karşılandı.

Avrupa'da çalışan Türkiyeli kadınların örgütü olan ATTF (Avrupa Türkiyeli Kadınlar Federasyonu) da Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Başbakan Bülent Ecevit ve Avrupa'da Türkiyeli işçilerin çalıştığı ülkelerin başbakanlarına çektikleri

telgraflarla İKD üzerindeki yasağın kaldırılması için girişimlerde bulunulmasını istemiştir.

• Trabzon ve Beşikdüzü'nde «İKD Açılsın» imza kampanyasının yüzlerce imza toplanmıştır.

Toplanan imzalar şube başkanları tarafından elliye yakın kadının da katıldığı bir basın toplantısıyla açıklanmıştır.

METİN DENİZMEN

(BANK-SEN Genel Başkanı)

Yolunu işçi sınıfının yolu, yerini işçi sınıfının yanı olarak ortaya koyan ve 15 bin üyesiyle yaptığı eylemlerle kadınların katkısı olmadan demokrasi savaşımı olamayacağını açıkça kanıtlayan İKD, Türkiye'deki kadın hareketinin öncüsü ve en yığinsal demokratik örgütüdür.

İKD'nin sıkıyönetimce kapatılması kadınlarımızın demokrasi, barış, bağımsızlık ve toplumsal ilerleme savaşımını durduramayacaktır.

Demokrasiden yana bütün güçlerin İKD'nin üzerindeki baskıların kaldırılması ve çalışmalarının yeniden başlaması için savaşım vermeleri bir görevdir.

Bu anlayışla üzerimize düşen her türlü çalışmayı yapıyoruz ve yapmaya devam edeceğiz.

AZMİ KASNAK

(Amatör Sporcular Derneği Genel Başkanı)

İKD Türkiye düzeyinde örgütlenmiş ve binlerce kadın emekçiyi içinde barındıran, demokratik bir kitle örgütüdür. İKD'yi kapatma kararının gerekçesi olamaz. Eğer İKD kapatılıyor ise «Her işyerinde kreş» dediği içindir. «Faşistler öldürür, analar doğurur» dediği içindir. Kısaca faşist tirmanışa «Dur» dediği içindir. Demokrasi savaşımında yerini aldığı içindir. İKD bunun için kapatılıyor. İKD bu kadar haklı istemlerde bulunduğu için kapatılıyor. İşte bu nedenle İKD'yi kapatma kararını kınıyoruz ve onlarla dayanışma içinde olduğumuzu haykırıyoruz: **İKD kapatılamaz!..**

TALİP APAYDIN

(Yazar)

Yıllardır ülkemizde büyük oyunlar oynanmaktadır. Halkımız dışardan ve içerden insafsızca soyulmaktadır. Bu gerçeği söylemek, halkı bilinlendirmek tüm yurtseverlerin görevi haline gelmiştir. Halkın bilinlenmesi ne demektir? İçinde bulunduğu durumu kavraması demektir. Geriliğin, yoksulluğun nedenlerini anlamak, kurtuluş yollarını aramak, düşünmek demektir. Bu eylemin itici gücü ilerici aydınlardır, örgütlerdir. Onların görevden alıkonulması halkın karanlığını sürdürmek anlamına gelir. Bundan kim yararlanır? Halkın bilinsiz bir ortam içinde kalması, hangi çevrelerin işine gelir?

İlerici dernekleri ve etkin kişileri çalışamaz hale getirirken bunları düşünmek gerekir.

BERİA ONGER «GEREKİRSE ANKARA

İlerici Kadınlar Derneği Genel Başkanı Beria Onger, 26 Haziran 1979 günü yaptığı basın toplantısında, İKD'nin Sıkıyönetimin iki aylık yeni uzatma döneminde kapalı kalmasının hiç bir şekilde mazur gösterilemeyeceğini söylemiştir.

Beria Onger, İKD'ye uygulanan yasağın kaldırılmasını talep eden, içlerinde demokratik kitle örgütlerinin ve sendika yöneticileri, sanatçılar, bilim adamları, yazarlar, belediye başkanları, il idare kurulu üyelerinin de bulunduğu 330 imzalı bir dilekçiyi Başbakan'a sunacaklarını açıklamıştır. Ayrıca bu yolda tüm yasal haklarını sonuna dek kullanmakta kararlı olduklarını belirten Onger, **gerekirse Ankara'ya kadar yürüyeceklerini** belirtmiştir.

«Ülkemizde kadın ve çocuk hakları için savaşım veren yığinsal bir kadın derneği olan İKD'nin sıkıyönetim komutanlığı tarafından faaliyetten alıkonulması, her ilerici ve

İKD'NİN 4. KURULUŞ

10 Haziran günü Gebze yakınlarındaki Eskihişar'da düzenlenen pikniğe, 2000'e yakın ilerici kadın, eşleri ve çocuklarıyla katıldılar. Piknik yerine, şarkılar, türküler söyleyerek çok sayıda otobüs, minibüs ve trenle geldiler.

Halaylar çektiler, kadınlar, erkekler, omuz omuza. «Barış, Dostluk, Dayanışma», «İKD Kapatılamaz» sloganlarıyla.

Gezide, her ilden, ilçeden birer kişinin katılarak oluşturduğu iki grup arasında bilgi yarışması düzenlendi. Tiyatro sanatçısı Meral Taygun'un yönettiği yarışma sonucu, kazanan gruptakilere birer kitap armağan edildi.

Mahalli kıyafetleriyle, oynadıkları oyunlarla geziye renk katan çocuklar, Uluslararası Çocuk Yılı'nda analarıyla, babalarıyla, kardeşleriyle coşkulu, sevinç dolu bir gün yaşadılar.

YA KADAR YÜRÜRÜZ»

demokratın insan haklarını savu-
nan her kişinin tepkisi ile karşılan-
mıştır» denilen dilekçeye imzasını
koyanlar arasında : Barış Derneği
Genel Başkanı Mahmut Dikerdem,
Halkevleri Genel Başkanı Senatör
Ahmet Yıldız, Türkiye Yazarlar Sen-
dikası Genel Başkanı Aziz Nesin,
TRT-DER Genel Başkanı Erkan O-
yal, TÜTED Genel Başkanı Aykut
Göker, TUM-DER Genel Başkanı
Nizamettin Barış, Ankara Sanatse-
verler Derneği Başkanı Anıl Çeçen,
Tüm Mimar ve Mühendis Odaları
Genel Başkanları, Maden-İş Sendi-
kası Genel Başkanı Kemal Türkler,
Bank-Sen Genel Başkanı Metin De-
nizmen, Tekstil Genel Başkanı Rid-
van Budak, Petrol-İş Sendikası Ge-
nel Sekreteri Adem Yılmaz, Petkim-
İş Sendikası Genel Başkanı Mus-
tafa Karadayı, Dev Maden-Sen Ge-
nel Başkanı Yılmaz Döner, Gaze-
teci Celalettin Çetin, Ali Sirmen,
Yılmaz Gümüşbaş, Özlem Özgür,

Yazar ve sanatçı Vasıf Öngören,
Demirtaş Ceyhun, Rahmi Saltuk,
Onat Kutlar, Duygu Aykal, Gülten
Dayıoğlu, Programcı-Spiker Julide
Gülizar ve diğer TRT mensupları,
Türkân Şoray, Hale Soygazi, Atif
Yılmaz, Meral Taygun, Zeliha Berk-
soy, Köy-Koop Genel Başkanı ve
Adana Milletvekili Nedim Tarhan,
İstanbul Barosu Başkanı Orhan
Apaydın, TTB Merkez Konseyi Baş-
kanı Dr. Erdal Atabek, Prof. Türk-
kaya Ataöv, Prof. Melih Tümer,
Prof. Ayşe Bavsall, Prof. Haydar

Kazgan da vardır.»

Beria Onger, ayrıca çeşitli ya-
bançı kadın örgütlerinden ve UDKF'
den Başbakan'a gönderilen protes-
to mesajlarını da okumuş ve İKD'
nin kapatılmasının ABD, Fransa,
Norveç, Avusturya, İsviçre, İsveç,
Hollanda, Japonya, Avusturya, Sri
Lanka gibi birçok ülkede, Ecevit'in
özgürlükçü demokrasi vaadine ters
düşmesi açısından hayretle karşı-
landığını ve kınandığını belirtmiş-
tir.

YILDÖNÜMÜ COŞKUyla KUTLANDI

İlerici kadınlar, tek yığinsal örgütleri olan İKD'nin kapatılmasına
rağmen susmadı, susturulamadı. Türkiye'nin dört bir yanında, İKD'nin
4. kuruluş yıldönümünü coşkuyla kutladılar. Düzenlenen kır gezilerinde,
panellerde, toplantılarda İKD'nin kuruluşu, gelişimi anlatıldı. Kapatılma-
sını kınayan konuşmalar yapıldı.

İstanbul'da Fatih, Gaziosmanpaşa, Bakırköy, Şişli, Beşiktaş, Kadı-
köy, Kartal, Beykoz semtlerinden, Bursa, İzmit, Adapazarı, Gölçük, Ban-
dırma'dan gelen ilerici kadınlar, Gebze'nin Eskişehir bölgesinde, Sam-
sun, Trabzon, Kırıkkale, Eskişehir, Çorum, Edirne ve Uzunköprü'deki ile-
rici kadınlar da ayrı ayrı yerlerde düzenledikleri gezilerle kutladılar
İKD'nin 4. kuruluş yıldönümünü.

● İzmir'li ilerici kadınlar 9 Ha-
ziran günü, Maden-İş 3. Bölgede
bir panel düzenlediler.

● Edirne ve Uzunköprü'lü ile-
rici kadınlar da, 8 Haziran günü
düzenledikleri geziyle İKD'nin
4. kuruluş yıldönümünü kutladılar.

NIKARAGUA

Yollar cesetlerden geçilmiyor. İnsanlar silah tehdidi altında kazdıkları çukurların başında öldürülüyor. Silahlı kara ve hava kuvvetleri Somoza'dan aldıkları emirle ülkenin başkenti de dahil olmak üzere direniş gösteren tüm kentleri bombalıyor, yakıp yıkıyor. Sivil halk, kadınlar ve çocuklar kendi ülkesinin ordusu tarafından acımasızca öldürülüyor.

Bu tüyler ürpertici olaylar, dünyanın öbür ucunda bir ülkede, bir Orta Amerika ülkesi olan Nikaragua'da yaşanıyor. Nikaragua halkı 40 yıldan bu yana, ülkenin tüm zenginliklerine sahip Somoza ailesinin diktatörlüğü altında yaşıyor. ABD'nin açık desteği ile yürüyen Somoza rejimi, emperyalizmin Orta Amerika ülkelerinin içişlerine karışmasını sağlıyor, bu ülkelerde yükselen halk hareketlerinin bastırılmasına olanak tanıyor.

TÜM İLERİCİ GÜÇLER DİKTATÖRLÜĞE KARŞI BİRLEŞİYOR

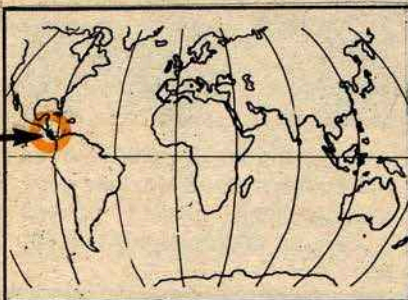
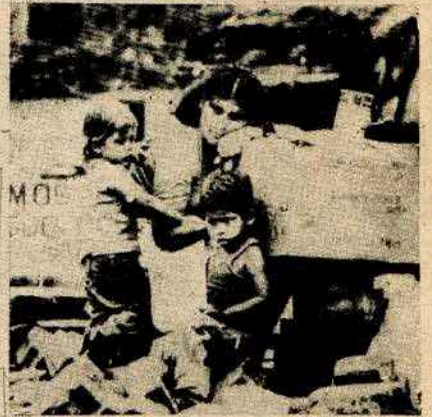
Ekonomik bakımdan uluslararası tekelleşmiş sermayeye bağımlı Nikara-

gua'da derin bir bunalım yaşanıyor. Onbinlerce insanın başını sokabileceği bir evi bile yok. 2,5 milyon nüfusa sahip ülkede yarım milyon aşkın işsiz var. Ülkede ortalama insan ömrü 35 sene.

Kötü yaşam koşulları, diktatörlüğün baskısı, halkın artan hoşnutsuzluğunun önüne geçilemeyen bir dalga gibi tüm Nikaragua'yı sarmasına yol açıyor. Kent ve köylerde, kamu kesiminde, eğitim ve ticaret alanında patlak veren grevler, ülkede tüm yaşamı felce uğratiyor. Somoza kuvvetleri tarafından öldürülmüş bir yurtseverin adını taşıyan Sandinista gerillalarıyla birlikte halk, 1978'in Eylül ayında ayaklanıyor. 10 bini aşkın ölü veriliyor, binlerce kişi yaralanıyor. Fakat ayaklanma Somoza'nın Ulusal Muhafızları tarafından bastırılıyor. Ama artık ok yaydan çıkmıştır. Hedef, Somoza diktatörlüğünü alaşağı etmektir. Halkın en geniş katmanları ve tüm ilerici güçler bu uğurda Sandinist Cephenin de dahil olduğu Ulusal Yurtsever Cepheye birleşiyorlar. Grevler tüm ülkeye yayılıyor.

EMPERYALİZM KOLAY KOLAY PES EDER Mİ?

Bugün Nikaragua'da kanlı çarpışmalar sürüyor. Yurtsever Cephe, Ulusal Muhafızlara teslim ol çağrısında bulunuyor. Paniğe kapılan diktatör Somoza ise, şüphelenilen herkesin sorgusuz sualsiz tutuklanması emrini veriyor. Kendi halkına karşı savaşmak istemeyen gençler toplu işkencelerle öldürülüyor. Buna rağmen halk, yollarından söktüğü kaldırım taşlarından yaptığı barikatlarda, Sandinista gerillalarının yanında dövüşüyor. Ülkenin güney bölgelerini ele geçiren gerillalar hızla ilerlerken, ABD hükümeti dün İran'da olduğu gibi bugün de Nikaragua'da tahtı sallanan Somoza'yı gözden çıkarmaya başlıyor. Bir yandan silahlı müdahale ile tehdit ederken, bir yandan «ılımlı bir hükümet» önerileriyle halkın savaşımını yavaşlatmayı hesaplıyor. Ancak, tüm bunlar boşuna. Halk, diktatörlük devrildikten sonra Somoza'ya karşı savaşmış tüm demokrat ve ilerici güçlerin katılacağı, köklü toplumsal ve ekonomik dönüşümlere yol açacak bir hükümeti işbaşına getirmeye kararlı.

Somoza diktatörlüğünü devirmek için büyük ve kahramanca bir savaşım veren Nikaragua halkı ile dayanışmanın ivedilikle genişletilmesi çağrısına, UDKF üyesi ulusal örgütler aktif olarak yanıt verdiler. Güney Amerika'daki ulusal kadın örgütleri miting ve diğer kitle eylemlerine daha yığinsal olarak katılırken aynı zamanda Nikaragua halkını destekleyen demeçler verdiler, protesto telgrafları yolladılar. Faşizm koşulları altında bulunan Şili'de ve dünyanın birçok ülkesinde binlerce insanın katıldığı «Şili halkıyla dayanışma» mitingleri düzenlendi ve düzenleniyor. Nikaragua halkı uluslararası dayanışmadan aldığı destekle daha da güçlenerek savaşımını sürdürüyor.

**dünyada kalıcı barış
yolunda ileri bir adım**

SALT 2

1979 Haziran ayının 18'inde 7 yıl süren görüşmelerden sonra SALT II anlaşması Sovyetler Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri arasında imzalandı. Bu anlaşmanın imzalanması, yakın komşumuz, dost ülke Sovyetler Birliği'nin ardıcıl çabaları ve bu çabaları destekleyen dünya barış güçlerinin sayesinde olmuştur. Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev, anlaşma imzalandıktan sonra «İnsanın en kutsal hakkı olan yaşama hakkını savunuyoruz.» demiştir.

Ve Sovyet hükümeti bu anlaşmanın yeterli olmadığını açıklamıştır. Sovyetler Birliği, yeni tip silahların üretiminin kontrol altına alınması, silahlanmanın sınırlandırılmasından başka karşılıklı azaltılmasını da kapsayan SALT III görüşmelerine derhal başlanmasını isterken, SALT II anlaşmasının ABD Kongresinde kabul edilip edilmeyeceği de belli değildir.

SALT II anlaşması ile her iki ülkedeki en yıkıcı ve pahalı silahların

sayısal sınırlandırılması kabul edilmiş oluyor. Bu anlaşmanın kabul edilmesi, genel ve tam silahsızlanma yolunda atılmış önemli bir adımdır. Bu yüzden SALT II sadece Sovyetler Birliği ile Amerika Birleşik Devletleri'ni ilgilendiren bir anlaşma değildir. Bütün silahları kapsayan genel ve tam silahsızlanma yolunun açılması, savaşların yok olması, dünyada adil ve kalıcı bir barışın sağlanmasının önemli bir güvencesidir. Yine bu anlaşma, Helsinki Son Senedi ile belgelenen politik alandaki yumuşamanın askeri alanda da yaşama geçmesine yol açacaktır.

Dünyada ve ülkemizde bu anlaşmanın önemini küçümseyen veya karşı çıkan görüşler yok değildir. Oysa, silahlanma harcamalarının azaltılmasıyla ortaya çıkacak fonların insanlık yararına kullanılabilir olması gerçeği gün gibi açıktır. Ayrıca, yapılan harcamaların azaltılmasıyla birlikte, silahlanma yarışının dünya barışı üzerindeki tehdi-

dinin de azalacağı hiç de gözden irak tutulacak bir nokta değildir.

Ülkemiz kadınları, bütçesinin yarısına yakın bir kısmının askeri harcamalara gitmesi karşısında «Fantom değil, kreş» istemini yükseltirken, Stockholm Barış Çağrısı'na imza atarken, silahsızlanmanın halkımız için ne denli yaşamsal olduğunun bilincindeydiler. Şimdi de, U-2 casusluk uçaklarının topraklarımız üzerinden uçmasını SALT II anlaşmasına bağlayan çevrelere karşı ülkemiz kadınları:

- SALT II anlaşmasının dünya işçi sınıfının ve halklarının, tüm barış güçlerinin onurlu bir kazanımı olduğu bilincindedirler.
- Bölgemizde barışı tehlikeye atacak ve emperyalizme askeri ve politik bağımlılığı artıracak yeni askeri üslere karşı çık nak-tadırlar.

TAM ve GENEL SİLAHSIZLANMAYA EVET!

YENİ CASUSLUK ve ÖLÜM ÜSLERİNE HAYIR!

Macar sendikacı ile bir söyleşi ilk kadın traktör sürücüsü LAJOSNE FARKAŞ

Mayıs ayı içinde Türkiye Maden İş Sendikası'nın konuğu olarak gelen Macar sendikacılarından Lajosne Farkas ile Kadınların Sesi Dergisi adına bir röportaj yaptık. Bayan Farkas Macaristan'da SZOT adı verilen konfederasyona bağlı 670 bin üyeli Metal Sendikası Vasaş'ın sekreteri. Ayrıca SZOT kadın komitesinde de görevli.

Bize ülkesindeki kadınların durumunu, özellikle çalışma hayatında kadının yerini anlattı. Kendisinden bahsetmesini istediğimizde çok şaşırdık. Çünkü 52 yaşında olduğunu, 2 çocuk ve 4 torun sahibi olduğunu söyledi. Oysa çok daha genç görünüyordu.

Bayan Farkas bize hayatını şöyle anlattı:

«12 yaşında çalışmaya başladım. Köyde büyüdüm. Babam topraksız bir ırgattı. 5 kardeşim vardı. Annem de çamaşıra giderdi. Kurtuluştan önce işçilerin durumu çok zordu. Köylüler çok fakirdi. 3 milyon dilenci vardı. 12 yaşında hizmetçi olarak çalışmaya başladım.

Çocukken hiç bir hakka sahip olmadan, eğlence nedir bilmeden çalışan biz gençler için kurtuluş yeniden doğmak demektir. Kurtuluştan sonra gençlik hareketine katıldım. Anladım ki bu yeni düzende artık başkalarının hizmetçisi olmayacağım. Kendi kaderimi kendim çizebileceğim. O günden bu yana hiç ara vermeden hareket içindeyim. Ülkemizin gelişmesi için kurtuluştan sonra olağanüstü ça-

laştık. Meselâ ben 2. Dünya Savaşı'ndan sonra yıkılan ülkemizi onarmak için inşaatlarda çalıştım. Erkekler için bile zor bir işti. Ancak başımda bir patron yoktu. İş ağırdı ama durum farklıydı. Ben hizmetçiye patron beni gece bile uyandırır. Artık bu tür şeyler yoktu. Daha sonra köyde bir makine istasyonu kuruldu. Ben traktörçü oldum. Bu da zor bir işti. Tek kadın bendim. Başka kızlar traktörçü olmak istemeyince köy değiştirdim. Mesleki kurslara devam ettim. Gençlik örgütünde yönetici oldum. Parti okuluna devam ettim. Makine istasyonlarında çalışan gençlerin şefi oldum. Bakanlıkta çalıştım. Bu arada evlendim. O sıralarda doğum izinleri kısaydı. Bu nedenle çalışmaya 3 yıl ara verdim. Sonra haberleşme araçları üreten bir fabrikada çalışmaya başladım. Sendika temsilcisi oldum. Daha sonra merkeze çağırıldım. Ve Genel Merkez sekreterlerinden biri oldum.»

— Bayan Farkas öğrendiğimiz kadarıyla aynı zamanda sendikanın yürütme kurulunda ilk kadın sekreter sizmişsiniz. Bize aile hayatınız ve işinizi nasıl bağdaştırdığınızı anlatır mısınız?

«Ev işleriyle diğerlerini uyuşturmayı başardım. Ancak bunda ailemin payı büyük. Onlardan büyük destek gördüm. Ayrıca erkek arkadaşlarımda bana çok yardımcı oldular. Aslında ülkemizde artık kadınların ev işleriyle çalışma hayatını bağdaştırmaları bir sorun olmaktan çıkmıştır. Nüfusumuzun yarısından fazlası kadındır. Ve kadın toplumda gerçek değerini ve yerini bulmuştur.»

— Bize Macaristan'da kadın hareketinden söz eder misiniz?

«Bizde kadın federasyonu 1945'ten sonra kuruldu. Çeşitli temsilcilikleri vardı. Ve Türkiye'deki kadın hareketininkine benzer bir çalışma yürütürdü. Kadın federasyo-

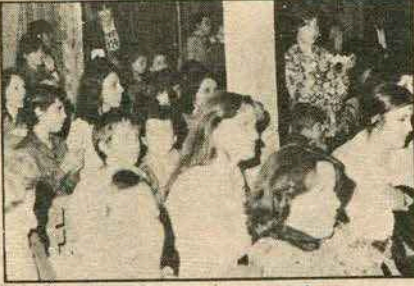
nu zamanla toplumun gelişmesiyle kaldırıldı. Ve görevi sendikalara devredildi. Bugün bir kadın komitemiz var. Bizi UDKF'de de komitemiz temsil eder. Her örgütte kadının komiteleri faaliyet gösterir. Toplumun ayrılmaz bir parçasıdır onlar. Bu ülkemizde kadına verilen değeri kanıtlar sanırım. Kadın komiteleri bir vicdan azabı gibi çalışırlar. Bulundukları yerlerdeki sorunları hemen gerekli yerlere iletirler. Kadın Komitesi Başkanı PİROŞ KASABON anti-faşist harekette aktif olarak katılmıştır. Aynı zamanda şimdi Metal Sendikası'nın Başkan yardımcısıdır.»

— Genel olarak kadınların durumundan kısaca söz eder misiniz?

«Kadınların hakları ülkemizde anayasa ve kararnamelerle düzenlenir. İş güvenliği, eşit işe eşit ücret, sağlık konularında işletme yöneticileri hükümete hesap vermektedirler. 1977'de yapılan bir saptamaya göre kadınların yüzde 70-80'i 8 senelik ilk eğitimi ve daha yükseğini bitirmiş durumda. Yüksek öğrenim gençliğinin yüzde 47'si kadındır. Ülke çapında sendika üyelerinin yüzde 50'si, ünite temsilcilerinin yüzde 47'si, yöneticilerin yüzde 37'si, milletvekillerinin yüzde 40'ı kadındır.

Size kadınların yaşam koşullarıyla ilgili birkaç örnek de vermek isterim. Kadın hamileliği süresince daha hafif bir işe alınır. Ama maaşı kesinlikle indirilemez. Doğum izinleri 20 haftadır. Ve kadın çocuğu 3 yaşına gelinceye kadar işini kaybetmeden evde kalabilir. Bu 3 yıl içinde kadın isterse maaşının yüzde 40'ı nispetinde bir yardım alabilir. Bu ilk çocuk için 800, 2. çocuk için 900, üçüncü çocuk için 1000 forinttir. Ayrıca 2500 forintlik bir doğum yardımı vardır. Ancak annenin bunu alabilmesi için doğumdan önce en az 3 kez sağlık kontrolünden geçmiş olması koşulu vardır.

ilerici kadın hareketinden haberler

Bursa'da

● Bursalı ilerici kadınlar, 1 Haziran Dünya Çocuklar Günü'nü, Şelale Düğün Salonu'nda yığinsal olarak kutladılar. Tertip komitesi başkanı Fatma Gazi'nin konuşmasını, Araba Yatağı köyü ilkokulu öğrencilerinin folklor gösterisi, Bursa TUS-DER şubesinin halk türkülleri korusu izledi. Gösterilen çizgi film ilgiyle izlendi. Dünya Çocuklar Günü dolayısıyla, 150'den fazla çocuğa da kitap, defter, kalem vb. hediyeler dağıtıldı.

Ankara'da

● Ankara'da Maliye Bakanlığında, 31 Mayıs, 1 Haziran günlerinde, «UCY Fotoğraf ve Resim Sergisi» açıldı. İdareden yetkili bir kişinin yaptığı açılışı, Maliye Bakanlığı ilerici kadınları adına Aytül Aktaş'ın yaptığı konuşma izledi. Maliye Bakanlığı çalışanlarının yığinsal olarak katıldığı açılışa, 30-35 Turgut Reis İlkokulu öğrencisi de katıldı.

Edirne'de

● Edirneli emekçi kadınlar, Belediye Başkanını ziyaret ederek, Edirne ili içinde kreş açılmasını istediler. Daha önce, 1979 yılı içerisinde kreş açacağına dair verdiği söz hatırlatılarak, bu sözünü hayata geçirmesi istendi.

Mersin'de

● 3 Haziran günü Mersinli ilerici kadınlar, «Türkiye'de Kadın ve Çocuk» konulu bir panel düzenlediler. Panele Adana'dan, Yenice'den ve Haruniye'den de ilerici kadınlar geldi. Panele konuşmacı olarak Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Ekin Dikmen, 0-6 yaş grubu Sosyal Hizmetler Uzmanı, TUS-DER üyesi Ali Rıza Özcan, emekli öğretmen Hüsnüye Özgür, Adana Tabipler Odası'ndan Gülay Özgür ve İKD Merkez Yönetim Kurulu üyesi Ayşe Erzan katıldı. Hazırlanan çocuk korusu da büyük bir ilgi topladı.

İstanbul'da

● 16 Haziran günü İstanbul Tabipler Odası Konferans Salonunda «UCY'nda, Ülkemiz Çocuklarının Durumu, Sorunları ve Çözüm Önerileri» konulu bir açık oturum düzenlendi. Açık oturuma konuşmacı olarak Tekstil Sendikası üyelerinden Abdullah Gümüşhan, çocuk hekimi Prof. Dr. Özdemir İliter, araştırmacı Fulya Gürses ve İKD Merkez Yönetim Kurulu üyesi Yüksel Selek katıldı. Açık oturumu 200'e yakın işçi, emekçi kadın, çocukları ve eşleriyle birlikte ilgiyle izledi.

Sakarya'da

● Sakaryalı ilerici kadınlar, Ak-yazı'nın Karapürçek köyüne bir gezi düzenlediler. Karapürçek kadınlarının sıcak bir dostluk, konukseverlik gösterdiği gezide, hep birlikte halaylar çekildi, türküler söylendi. Köy kadınlarının sorunları, ortak sorunlar üzerinde sohbet edildi.

Beşikdüzü'nde

● Beşikdüzü'lü ilerici kadınlar, doktoru, hemşiresi, ziraatçısıyla beraber çevrenin en yüksek dağ köyü olan Dağ Mahalle, Kale Güney köyünü ziyaret etti. İlerici kadınlar, bir buçuk saatte, jiple çıkılan dağ köyünde, 100'e yakın kadın ve çocuk tarafından sevgiyle karşılandılar. Köy kadınları şikâyetlerini, rahatsızlıklarını anlattılar. Daha çok verem, romatizma, bel ağrısı, baş ağrısından şikâyetçi olduklarını söylediler. Muayeneden sonra, diğer sorunları üzerine yapılan konuşmalarda «Et, süt yemek istiyoruz. Çocuklarımız, açlıktan kucagımızda ölmesin istiyoruz. Biz de iyi yaşamak istiyoruz.» sözleriyle isteklerini dile getirdiler. Cözümüne, e'ele verilerek varılacağı vurgulanarak, dostça ayrıldı.

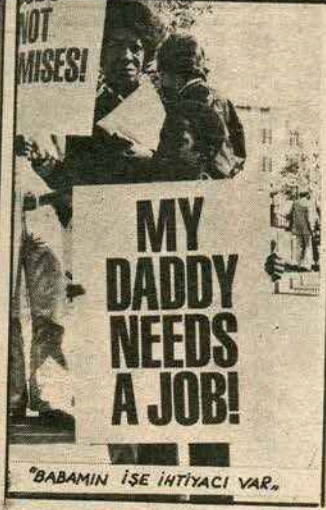
KAPİTALİZM NEDİR

sefalet

açlık

İşsizlik

yoksulluk

bunalım gelip geçici bir felaket midir?

«Bunalım» günümüzde en çok kullandığımız sözcük. «Türkiye Cumhuriyet tarihinin en derin ekonomik bunalımı içinde» sözlerini sık sık gazetelerden okuyoruz. Siyasi parti yöneticileri bunalımın suçunu birbirlerinin üstüne atmak için yarışıyorlar.

Bunalımı işsizlik, pahalılık, yoksulluk yokluk olarak başta biz emekçi kadınlar, halkımız her gün daha çok duyuyoruz. Bunalım, hükümetleri deviriyor, partileri etkiliyor, rüşvet, karaborsa, fuhuş, soygun, cinayet ve intiharlar artıyor.

Peki, bu bunalım nedir? Kaynağı, nedeni nedir? Gelip geçici bir felâket midir? İşte cevaplanması ve bilinmesi gerekli olan bu.

Gerçekte bunalım yalnız Türkiye'de yok. Fabrikaların, çiftliklerin, madenlerin özel mülkiyet elinde olduğu, sömürünün bulunduğu tüm kapitalist ülkelerde var. ABD'de de, İngiltere'de de, Almanya'da da, Japonya'da da halk, bunalım ve onun neden olduğu işsizlik, pahalılık, yoksulluk içinde kıvranıyor. Sömürsüz, toplumcu düzenlerde, sosyalist ülkelerde ise bunalım yok.

Öyleyse bunalım, kapitalizmin bunalımı. Gerçekte bunalan ise kapitalist sömürü düzeni.

Peki, kapitalizm neden bunalıyor?

Hep bildiğimiz gibi bilim ve teknik hızla gelişiyor. Üretimde her gün yeni otomatik makineler, tezgâhlar, teknikler kullanılıyor. Eskiden 15 günde yapılan üretim, yeni teknikle 1,5 saatte yapılıyor.

Üretilen bu bol malları alacak yeni alıcılar, pazarlar bulmak, fabrikalara bol miktarda hammadde sağlamak gerekiyor.

Oysa kapitalistler artık dünyanın tamamını pazar ve ucuz hammadde kaynağı olarak kullanamıyor. Sosyalist ülkelerdeki gelişmiş sanayi halkın gereksinimini rahatlıkla karşılıyor. Kapitalist ülkelerde otomatik makinelerin işsiz bıraktığı insanlar, bırakalım daha çok, eskisi kadar bile mal satın alamıyor.

Eskiden gelişmiş kapitalist ülkelerin demirini, petrolünü, bakırını çok ucuza talan ettiği Asya, Afrika, Latin Amerika'daki sömürgeler ve yeni sömürgeler çoktan bu soyguna başkaldırdı. Her gün bir yeniisi daha başkaldırıyor. Ulusal kurtuluş savaşı vererek siyasi bağımsızlığını kazandı. Kendi hammaddelerini yok pahasına talan ettirmek istemiyor.

İşte bütün bunlar nedeniyle kapitalizm «yüksek fiyatlı mallarını» satamıyor. Üstelik pahalı hammadde ile çalışmak zorunda kalıyor, bunalıyor. Kâr için üretim yapan, kârını hep yükseltmek isteyen kapitalistler, «az üretip, pahalı satma» yolunu seçiyor. Bu ise işsizliği pahalılığı kamçılıyor. Bir yanda boş duran, ya da yarı kapasite ile çalışan fabrikalar, öte yanda işsizlik kapitalist ülkelerde aynı anda kol geziyor.

Bir yanda satılamadığı için birikmiş, pahalı mamul stokları, öte yanda bu pahalı malları alamadığı için aç ve yoksul halk birlikte varlıklarını sürdürüyorlar. Üstelik her gün bu akıl almaz durum daha da kötüye gidiyor.

Bir yanda satılamadığı için birikmiş, pahalı mamul stokları, öte yanda bu pahalı malları alamadığı için aç ve yoksul halk birlikte varlıklarını sürdürüyorlar. Üstelik her gün bu akıl almaz durum daha da kötüye gidiyor.

Çünkü işsizlik ve pahalılık arttıkça satılamayan stokları artıyor, üretim daha da kısıyor, fiyatlara zam geliyor, bunalım sürekli derinleşerek gidiyor.

EN BUNALIYOR ?

insanların mayası mı bozuk, yoksa düzendende mi suç ?

Kapitalist bir ülke olan Türkiye'deki bunalımın nedeni de sonuçları da bundan farklı değil. Üstelik ülkemiz aynı zamanda emperyalizme bağımlıdır. Özel sektörün eliyle kurulan sanayi, gelişmiş kapitalist ülkelerden alınan pahalı hammadde, parça ve makinelerle dışardan alınan petrolle çalışıyor. Bu yüksek maliyete yerli parababalarının yüksek kârları eklenince iyice pahalı mallara yurtdışında alıcı bulunamıyor.

Döviz geliri, döviz giderini karşılamıyor. Fabrikalar duruyor, üretim kısıyor. Türkiye'de bunalım daha da ağırlaşıyor.

Kısacası Türkiye'ye gelişmiş kapitalist ülkelerden alınan mallarla ithal edilen bunalıma, kendi kapitalizminin bunalımı ekleniyor. Hal-kımız katmerli bir bunalımın ve sömürünün pençesinde kıvranıyor. Bu nedenle de ABD'de ve Almanya'da her yüz kısıdan 7'si işsizse, Türkiye'de 20'si işsiz. Gelişmiş kapitalist ülkelerde fiyatlar yüzde 7 artarken, Türkiye'de yüzde 50-70 yükseliyor.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, bunalım kapitalist düzenden, parababalarının, holdingci tekellerin kâr hirsından doğuyor. Dolayısıyla bunalım onların işine yarıyor. Kârlarını ve sömürülerini koruyor, artırıyor. Bunalımın yükünü ise işsizlik, pahalılık ve yoksullukla geniş halk kitleleri çekiyor. Bunalım azalmıyor, artacak.

Bunalımın kısılcısından kurtulmanın bir tek yolu vardır.

Bunalımın sıkıntısını çeken herkesin Ulusal Demokratik Cephe'de birleşerek, ülkemizi emperyalizme bağımlılıktan, holdingci tekellerin sultasından kurtaracak, sosyalizme açılan İleri Demokratik Devrimi gerçekleştirmesidir.

Şöyle başımızı iki elimizin arasına alıp bir düşünelim. Bugüne kadar karaborsaya karşı olan bizler, karaborsadan hiç değilse bir sigara almadık mı? Ya da bir devlet dairesindeki işimizi halletmek için bir tanıdık bulmaya çalışıp belki de rüşvet vermenin yollarını aramadık mı? Samimi olarak düşünürsek bunların hepsini yaptık. En azından düşündük. Peki bizi bu hale getiren nedir?

Gaz kuyruğunda, tüp kuyruğunda insanlar neden birbirlerini çiğniyor? Güçlü olan güçsüzün kafasına basarak işini görüyor? Hiç düşündünüz mü?

«Otobüslerde, trenlerde yaşlılara, hamilelere, hastalara eskiden yer verilirdi. Şimdi yer vermek bir yana sıkıştırıyorlar da» diye yanınızdakiyle hiç konuşmadınız mı?

Gazetelerde siyasi cinayetlerin yanında oldukça yoğun yer kaplayan adi cinayetleri, birkaç kuruş için komşusunu öldürenleri, intihar olaylarını hiç okumadınız mı?

Milyonlarca liralık uyuşturucu maddenin depolarda, TIR'larda dağıtımına hazır vaziyette yakalandığını, sözde yasak olan iğrenç seks filmlerinin ve kitaplarının serbestçe pazarlandığını, kaçırılan, tecavüz edilen genç kızların tellâllar tarafından açıkça satıldığını okumadınızsa bile duymuşsunuzdur.

Okulu, tiyatrosu, kütüphanesi bulunmayan küçük kentlerde her köşebaşında bir pavyonun bir batakhanenin olduğunu da biliyorsunuzdur.

Peki kadın ticaretinin yasak olduğu günümüzde bir genelevin içindeki insanlarla birlikte satışa çıkarıldığını, durumlarından kurtulmak için çabalayan hayat kadınlarına bizzat devlet tarafından «vesika» verildiğinden mi bilmiyorsunuz?

Bütün bunlar neden oluyor? İnsanlarımızın mayası mı bozuk? Yoksa içinde yaşadığımız düzende mi kabahat? Bu tip olaylar sadece ülkemizde mi yaşanıyor?

Elbette ki hayır. Bu olaylara, hem de çok daha geniş boyutlarda kapitalist ülkelerde rastlanıyor.

Örneğin parababaları tarafından «Medeniyetin beşiği», «Hür dünya» diye gösterilen Amerika'da suç işleme öyle artmış ki, cezaevlerinde tutuklular için yer bulunamıyor. Amerika'nın en büyük kentlerinden olan New York'ta her gün 2000 dolayında cinayet, ırza geçme, soygun ve hırsızlık oluyor.

Federal Almanya'da son 15 yıl içinde işlenen suçlarda yüzde 70 oranında artış olmuştur. İngiltere'de ise suç işleyenlerin sayısı yılda iki milyonu aşmaktadır. Bu ülkelerde suç işleyenlerin yarısını 18 yaşını doldurmamış çocuklar oluşturmaktadır. Alkol ve uyuşturucu kullananların sayısı da felâket halini almıştır. Amerika Başkenti Vaşington'da her on kişiden biri uyuşturucu müptelâsıdır. Almanya'da alkolikler ordusuna her yıl 43 bin kişi katılırken, Amerika'da bu sayı 20 milyonu aşmaktadır.

Kapitalist ülkelerde resmi organlarda rüşvet, adam satın alma, görevini kötüye kullanma çok yaygındır. Uluslararası tekellerin kontrolünde olan bu ülkelerde, tekeller verdikleri rüşvetlerle hükümet kurmakta, düşürmekte, bunalım yaratmaktadırlar. Balık baştan kokar. Bu düzenden çıkarı olan parababaları böylece ülkelerin kaderlerinde önemli roller oynamakta, tüm pisliklerini topluma da yaymaktadırlar.

Senelerdir bir «Küçük Amerika» yapılmak istenen ülkemiz ise kapitalist dünyanın tüm bu pisliklerinden nasibini almakta ve bu tür olaylar endişe verici bir şekilde artmaktadır. Öyle ki artık milletvekillerine bile parti değiştirmeleri için ağırlıklarınca altın, kat, araba, mevki teklif edilebilmektedir.

Aslında tüm bunlar emperyalizm için, kapitalist dünya için olağandır. Günlük, sıradan olaylardır. Çünkü kapitalizmin özünde bu vardır. Sömürsünü sürdürebilmek, kitleleri uyutabilmek, halkların uyanışını durdurabilmek için toplumdaki olumlu değerleri yıkmak, ahlâk değerlerini yozlaştırmak zorundadır. İnsanları «Gemisini kurtaran kapitan» durumuna getirmek, bireyciliğe itmek, yardımlaşma, dayanışma duygularını öldürmek, kişinin çıkarlarını toplumun çıkarlarının üstünde tutmak, kapitalizm için bir yasa yoluudur.

Kapitalist sistemin derinleşen bunalımı da tüm bunlara zemin hazırlamaktadır.

FUHUŞ KÖRÜKLENİYOR

İşsizlikten bunalan bir gencin hirsızlık yapması, kapitalizmin uyutma aracı renkli basının, reklamların, filmlerin, fotoromanların etkileriyle, kötü yaşam koşullarından kurtulmaya çabalarırken batağa saplanması elbetteki bu toplum biçiminde doğaldır. Ve kapitalist düzenden çıkarları olanların bu durumu düzeltmeleri de elbette beklenemez. Bu durumu sürdürmek hatı değerleri daha da çürütmek işlerine gelir.

İşte yukarıda da örneklemeye çalıştığımız gibi kapitalizmin bir yönü de ahlâk çöküntüsüdür. Ve çürüyen kapitalizm bundan da kurtulma yeteneğinde değildir.

Bunalımın sona ermesi ancak toplumda herkesin iş bulması, karınının doyması, sağlıklı olması, insanca konutlarda yaşamaları, kültür olanaklarından yararlanmaları, geleceğinin güvence altında olduğunu bilmesiyle olanaklıdır.

Bugün dünyanın üçte birinde bunalımın olmadığı artık parababalaları tarafından bile kabul edilmektedir. Bu ülkeler ise insanın insanı sömürmediği sosyalist ülkelerdir.

ŞAN OLSUN

Yıllar boyu asgari ücretle 8 saat ter döken, iş ve can güvenlikleri olmayan DİSK'e bağlı Petkim-İş üyesi Mersin Soda işçileri 11 aydır grevde.

İşverenin 870 işçiyi işten atması ve yerlerine faşist komandoları yerleşirmesi ve bu duruma hükümetin seyirci kalması üzerine Soda işçileri kadınıyla çocuğuyla 21 Haziran'da Mersin'den Ankara'ya yürümeye başladılar. Amaçları demokratik haklarını kullanmak, haklarını almak, Soda işverenin yanlı tutumunu protesto etmek, seslerini Türkiye Büyük Millet Meclisi önüne giderek yetkililere ve kamuoyuna duyurmak.

Yiğit Soda işçileri yürüyüş boyunca

SÜMERBANK SATIŞ MAĞAZALARINDA GREV SÜRÜYOR

8 Haziran 1979 günü DİSK'e bağlı Bank-Sen'de örgütlü 20 Sümerbank Satış Mağazasında greve çıktı.

25 senedir Sümerbank'ta çalışan ve halen Kadıköy Satış Mağazası'nda grevde olan Gülseren Özkanlı grev nedenleri ve çalışma koşullarını şöyle anlatıyor:

«Bütün mağazalarda 20-25 senelik işçiler asgari ücretle çalışırlar. Eski sendika Tez Büro-İş'ti. Durumumuzun düzeltilmesi için hiç bir çabada bulunmadı. Geçen sene Bank-Sen'e üye olduk. Şimdi grevdeyiz. Çalışma saatlerimizin kıstılmasını, cumartesi öğleden sonra çalışmanın kaldırılmasını, iş güvenliliğimizin sağlanmasını, işçi-memur ayırımının kaldırılmasını istiyoruz.

Grevimiz müşteriler tarafından da destekleniyor. Durumumuzu anlattığımızda, Sümerbank mamulle-

SELAM

MEYDANLARDA

HASRETİMİZİ HAYKIRANLARA

SODA İŞÇİLERİNE

ca geçtikleri illerin emekçi halkı tarafından sevgiyle karşılandılar. Ağırlandılar. Tabii bu arada bazı illere sokulmayıp, slogan atılırsa taranacakları tehditleriyle de karşılaştılar. Ancak yılmadılar. Ankara önlerine geldiler. Bu defa kente girip istemlerini haykırmalarına izin verilmiyor.

Diğer yandan Soda işçileriyle dayanışma da güçleşiyor. Ülkemizin içinde bulunduğu koşullarda Soda işçilerinin yaptığı bu onur yürüyüşü her türlü baskı ve saldırıya karşı işçi sınıfının savaşımının durmayacağını, her gün bir ciğ gibi büyüyüp gelişeceğini bir kez daha kanıtıyor.

Şan olsun yiğit Soda işçilerine...

rine kaç kere zam yapıldı, sizi bu ücretle nasıl çalıştırırlar?' diye hayret ediyorlar.

Eski sendikamız bu kadar se-ne bizim için parmağını kıpırdatmadı. Bizi de uyuttular. İlk defa hakkımızı almak için grev yapmanın gururunu yaşıyoruz. Bu grev ne kadar sürerse sürsün haklarımızı almadan içeri adımımızı atmıyacağız. Bu böyle biline.»

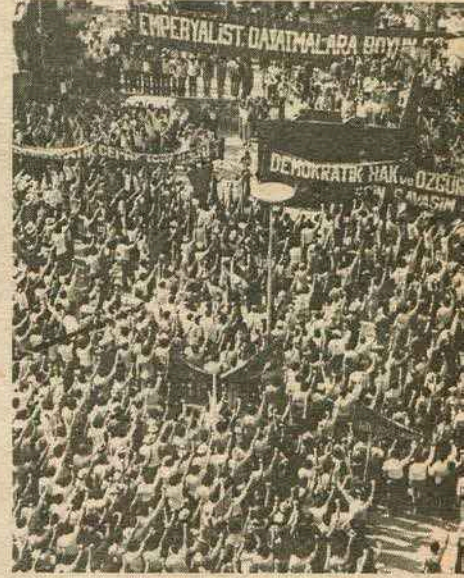
Tüm Sümerbank grevcilerine biz de haklı savaşımalarında başarılar diliyoruz, yanlarında olduğumuzu yineliyoruz.

15-16 Haziran'ın yıldönümü nedeniyle düzenlenen «Demokratik Hak ve Özgürlükleri Koruma ve Geliştirme Mitingi» türlü engellemeler yüzünden İzmit'te ancak 23 Haziranda yapıldı.

Mitinge DİSK ve Türk-İş üyesi işçiler, köylüler, memurlar, teknik elemanlar, kadınlar, gençler yığinsal olarak katıldılar.

Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, alanda yaptığı konuşmasında, bunalımın yükünü emekçi halkın üstüne yıkmak isteyen tekellerin, burjuvazinin, mevcut sınırlı demokrasiye tahammül edemediğini, faşizme geçit aradığını belirterek, ilerici güçlerin faşist tirmanışa, emperyalizme, tekellere karşı, anti-emperyalist, anti-faşist bir savaşım cephesinde buluşmak zorunda olduğunu belirtti. Ayrıca İKD'nin sıkıyönetim makamları tarafından gerekçesiz olarak kapatılmasını görmemazlikten gelinmeyeceğini söyleyen Türkler, Başbakan Ecevit'e, İKD'nin açılması için çağrılarını yinelediklerini de söyledi.

Miting, halkımızın, işçi sınıfımı-

zın ve ilerici güçlerin istemlerini haykırdıkları, tüm baskılara karşı eylem ve cephe birliğinin sağlanması yolunda yığinsal bir eylem oldu.

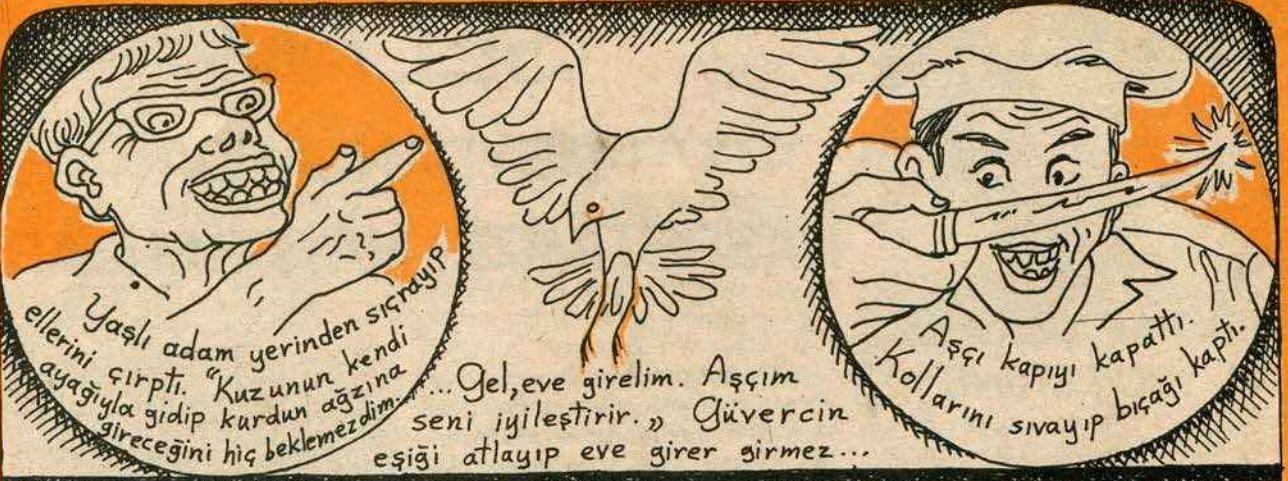
15-16 Haziran ayrıca çeşitli illerde yapılan miting, yürüyüş ve kapalı salon toplantılarıyla da kutlandı.

Ya İstiklal Ya Nato

Demokrasi güçleri Türkiye Barış Derneği'nin girişimiyle 30 Haziranda İzmir'de «Ya İstiklâl Ya NATO», «U-2'lere uçuş yek», «SALT uygulansın» belgileriyle yığinsal bir yürüyüş düzenlediler.

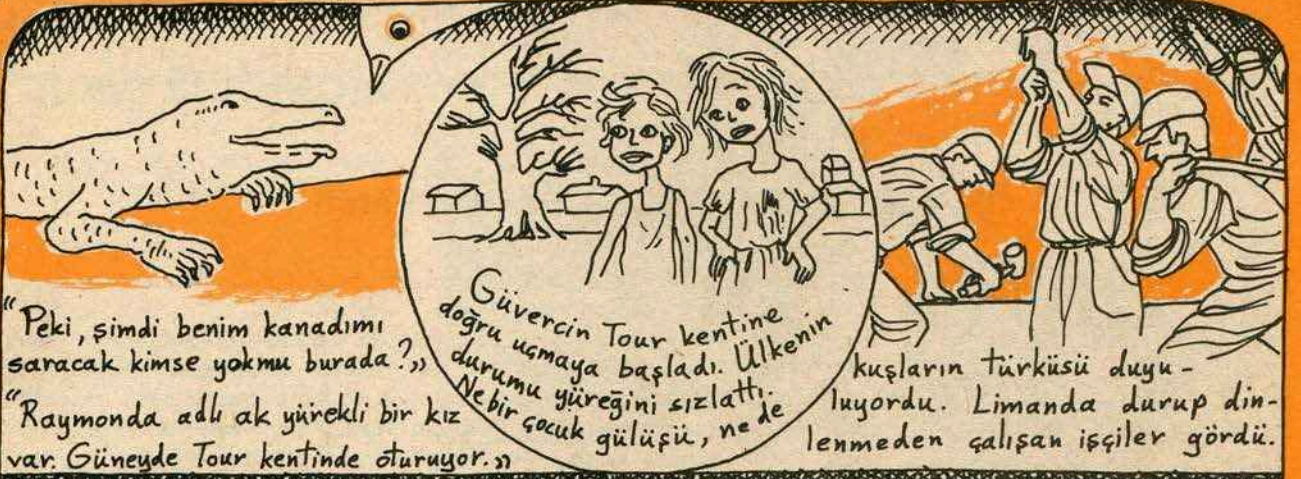
İçlerinde işçi sendikalarının, demokratik kitle örgütlerinin, meslek örgütlerinin, TİP ve TSİP'in de bulunduğu 50'den fazla kuruluşun bulunduğu sessiz yürüyüş, tirmanan faşizme, bağımsızlık düşmanlarına, işbirlikçi tekelere güçlü bir tokat ve ilerici güçler arasındaki güç ve eylem birliğinin geliştirilmesinde önemli bir adım oldu.

BİR BEYAZ GÜVERCİN

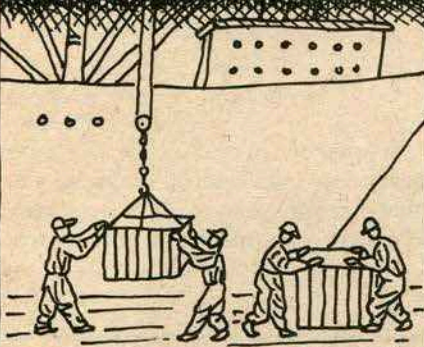

"Peki, şimdi benim kanadımı saracak kimse yokmu burada?"

"Raymonda adlı ak yürekli bir kız var Güneyde Tour kentinde oturuyor."

Güvercin Tour kentine doğru uzmaya başladı. Ülkenin durumunu yüreğini sızlattı. Ne bir çocuk gülüşü, ne de

kuşların türküsü duyuluyordu. Limanda durup dinlenmeden çalışan işçiler gördü.

Büyük bir gemiden yük boşaltıyorlardı. Ama ağır sandıkları rıhtıma yerleştirmiyorlar

cumburlop denize atıyorlardı. Güvercini görünce işlerini bırakıp el çırpmaya başladılar.

Küçük güvercin şaşkınlıkla sordu: "Dostlar burada ne yapıyorsunuz?" "Gemiye boşaltıyoruz" dediler.

"Gemi böyle mi boşaltılır. Neden sandıkları yerine yerleştirmiyorsunuz. Neden denize atıyorsunuz,

...Yazık değil mi?"

"Hayır yazık değil. Bizim can düşmanlarımız bu sandıklara silah doldurmuş..."

Bunlarla anamızı, babamızı, çocuklarımızı öldürecekler. Buna izin veremeyiz."

Ak güvercin sevgili Plentise'yi hatırladı.

"İzin vermeyin arkadaşlar. Plentise'nin katillerini bulursanız onları da denize atın."

(Devamı var.)

ÖZGÜRLÜK SAVAŞÇISI Sandor Petöfi

Petöfi Sandor,

Sandor Petöfi 1823-1849 yılları arasında yaşamış, büyük bir Macar ozanı ve ulusal kahramanıdır.

Petöfi, Büyük Fransız İhtilâlinin etkisi altında tüm Avrupa'ya yayılan, özgürlük ve eşitlik uğruna verilen halk isyanları ve ulusal kurtuluş savaşlarının ateşleri arasında gözlerini açtı. Ve o da yüreğini bu ateşlerin içine attı. Halkın özgürlük için verdiği ulusal kurtuluş savaşına aktif olarak katıldı. Silah elde savaştı.

Sevi ve özgürlük
En gerekli iki sözcük
Sevi uğruna veririm kellemi
Özgürlüğüm uğruna da sevimi.

Petöfi, halkının tüm istemlerini şiirlerinde dile getirdi. Yapıtlarıyla Macar yazınında bir devrim yaptı. Ve bir gün kısacık yaşamı, tıpkı kendi istediği gibi savaş alanında son buldu. Geride büyük, unutulmaz bir isim bırakarak.

BİR DÜŞÜNCE KAFAMI KURCALIYOR

Bir düşünce kafamı kurcalayıp duruyor :
Yatakta, baş yastıkta mı ölmek?
Gizli bir kurdun için için kemirdiği
Bir çiçek gibi sessizce mi solmak?
Bomboş bir odada bırakılmış mum örneği
Yavaş yavaş eriyerek mi tükenip sönmek?
Hayır, böyle hiç bir ölüm verme bana Tanrım
Ölümüm birdenbire olsun benim, yalvarırım.
Yıldırımdan ya da azgın fırtınalardan
Devrilen bir ağac gibi, kocaman.
Yeri göğü sarsarak, doruktan koyaga
Gök gürültüleriyle yuvarlanan bir kaya.
Boyunduruktan bıkmış tutsak uluslar bir gün
Uyanıp savaş alanına koştuğunda
Gözleri alev alev, ellerinde bayraklar
Ve bu bayraklarda şu kutsal parola :
DÜNYA ÖZGÜRLÜĞÜ. HERKESE VE HER YERDE.

Haykırınca bu sözü çınlayan sesleriyle
Haykırınca her yerde, doğudan batıya
Zalimlere karşı açılan son savaşta
Ölmek isterim ben, orada, en ön safta.
Sulasın genç yüreğim o zaman, işte
Bu savaş alanının toprağını kaniyle!
Dudağımdan çıkacak son veda sözcüğü de
Bastırılsın top, tüfek ve kılıç sesleriyle
Cesedimin üstünden küheylanlar, hurra
Koşsun kazanılan zafere dörtlüde!
Dağılmış kemiklerim toplansın ancak
O büyük tören günü, çelenklerle kutlanacak

O zaman ağır, yaşlı bir müzik eşliğinde
Kara tüller geçirilmiş bayraklar gölgesinde
Gömülsün tüm şehitler bir ortak mezara
Ey dünya özgürlüğü, ölen senin uğruna!

GÜNÜMÜZDE KADINLARIN DURUMU

N. A. Kovalski Y. P. Blinova
304 Sayfa 37.50 TL

KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci

Türkiye Dağıtımı
TEMEL DAĞITIM
Divanyolu, Kıldarlar Cad.
No 38/2 Çengelköy İst.

Politika

bir ekmek

OKUYUN...
OKUTUN...

bir
Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

HALKLARIN SAVAŞIMLARINDA, YÜREĞİNDE, SESİNDE YAŞAYAN ŞAİR : PABLO NERUDA

MUZAFFER HALK

Yüreğim bu kavganın içinde
Kazanacak halkım
Bütün halklar kazanacaklar bir bir
Bu acılar, ıslak bir mendil gibi
Kumlar arasından
Şehit dudaklarından,
Süzülüp ortaya çıkaracak her şeyi,
Şanlı günler yakındır çünkü
Kinler susacak bir an
Ceza veren eller titremesin diye,
Günler tam dolsun diye,
Halk caddelerinde.
Bir güzel, bir güçlü
Yerini alsın diye!
İşte benim günüm bu
İşte hoşgörülülüğüm
Başka sancağım yok benim!

Şili'li ünlü şair, ozan Pablo Neruda 23 Eylül 1973 günü, faşist Pinoşe cuntasının iktidara gelmesinden 10 gün sonra hayata gözlerini yumdu.

1904 yılında bir demiryolu işçisinin oğlu olarak dünyaya gelen Neruda'nın yaşamı halkın ve dünya halklarının özgürlüğü için savaşmakla geçti. Şiirleri halkların e-

zilmişliği, sömürülmesi, özgürlüğe ve daha iyi yaşamı getirecek düzene olan özlemleri ile örüldü. İşte bunun için öldüğü zaman, cenazesinin kaldırılması faşizme rağmen işçiler, emekçiler, demokrasisiden yand bütün güçlerin katıldığı faşizme karşı yığinsal bir eylem oldu.

Faşizm iktidara gelince bütün ilerici güçlere olduğu gibi Neruda'ya da saldırmaktan geri kalmadı. Hasta hasta göz hapsine alınarak çevresyle tüm ilişkilerini keserek kitaplarını toplattırdı, yaktı. Kâğıt parçalarının toplattırılıp yakılmasıyla Neruda'nın sesinin susturulacağını, şiirlerinin yok edileceğini sanan faşistlere en iyi cevabı da dünya halkları verdi. Bugün ölümünden sonra bile kitapları yine birçok dillerde tekrar tekrar yayınlanıyor. Sesi olan şiirleri halkların yüreklerinde kök salıyor.

KİTAPLIĞIMIZDAN

DEVİRİMLE DOĞANLAR

İkinci Dünya Savaşı'nın ikinci yılı Nazi Almanyası Sovyetler Birliği'ne ansızın saldırmıştı. Bu anı saldırı karşısında, Sovyet toplumu Nazileri kovmak için seferber oldu. O günlerde Stepaşa babasının orduya katılmasından hemen sonra, eğitimcilerce köyden alınarak, meslek öğrenim merkezine yollanmıştı. Baba savaşa giderken Stepaşa'ya

«sen burada iyi çalışırsan benim cepheye işim kolaylaşır, döndüğümde yüzümü kızartma» demişti.

Bütün çocuklar kentin bir dış semtinde, büyük binaların bulunduğu bir çam ormanına götürüldüler. Orada birlikte yaşayacaklardı. Bu yeni ortamda Stepaşa'ya büyük yadırganlık duydu. Çünkü, köy ortamı ile şehir ortamında töreler, alışkanlıklar, çalışma yaşamı çok farklıdır, bu ortam insanları yanyana gelince kolay kolay kaynaşamazlar. Ne var ki Sovyet toplumu geniş ölçüde işçi köylü bağlaşıklığına dayanır. Nitekim

savaşın çalkantısı içinde, bir eğitim merkezinde bir araya gelen işçi, köylü çocukları, kısa süreli yadırganlıklar geçirirler. Fakat ortak bir iş görmenin coşkusu içinde kaynaşır.

Yazar, romanında bu birliği dile getirir. Ustabaşı İgnatovitç'i, Doreşenko'yu, Oğuzkov'u ve Fedya'yı bu büyük yaşam kavgalarında, heyecanlarında, öğrenme hırsinin en güzel örneğini veren o günleri «Devrimle Doğanlar» romanında izleyebilirsiniz. Yazarı : FEDOR GLADKOV ÖZGÜN YAYINEVİ P. K. 108 SİRKECİ - İSTANBUL

«Çalıştığım için çocuk sahibi olamadım»

Bandırma Yaprak Tütün Fabrikasından emekli
Fevziye Sarıaslan

30 yıllık işçiyim. 13 yaşında Tekel Yaprak Tütün Fabrikasında işe başladım. 1948 yılından 1950 yılına kadar sigortasız çalıştım. İşlerimiz çok ağırdı. 50 kiloluk tütünleri baskıya alıyorduk. Ağır işlerde çalıştığımızdan cy'hali olduğumuzda çok rahatsızlanıyorduk.

Benim gibi birçok kadın arkadaşım da kadın hastalıklarına yakalandı. Rahimim ters dönmüş, uzun yıllar doktorlara taşındım.

Hiç unutmam yemeklerimiz çok bozuk çıkıyordu. Bazen süt-lâç çıktığında herkes birbirine giriyordu. Bir gün kapuskanın içinden sümüksü böcek çıkmıştı. Daha gerisini yazmama gerek yok.

Çalıştığım için çocuk sahibi olamadım. Çocuğumu doğur-sam onu nereye bırakacaktım. Kreş yoktu. Emekli olunca çocuk doğurup bakmayı düşündüm. Şimdi emekliyim ama çocuk doğurma şansımı yitirdim.

Bu kadar sene çalıştım. Tam 30 yıl. Gençliğimi, sağlığımı verdim. Üstelik ana da olamadım. Bunların karşılığı olarak bana verilen emeklilik ikramiyesi 409 bin lira. Bu parayı da 4 taksitle 4'er ay ara ile verecekler. Ben bu parayla iki odalı bir ev bile alamıyorum. Bu hayat pahalılığında nasıl geçinirim. Ev kirası mı vereyim, gıdama mı bakayım?.. Üstelik yatalak bir anne, hasta bir baba varken başımda.

Dostça selamlar
Fevziye Sarıaslan

«BU TOPRAKLAR BİZİM»

İzmir'de Doğançay köyünün merasının gecekond u ağaları tarafından parsellenerek işgal edilmesi üzerine, kadınıyla, erkeğiyle, çocuğuyla toplanan köylüler işgale karşı direndiler.

Doğançay'ın ilerici kadınları bu konuda dergimize bir yazı göndererek konunun duyurulmasını istediler.

Kadınların Sesi Dergisine,

Doğançay'ın kadını, erkeği, gen-ci ihtiyarı birlik ve beraberliğin gücünü bir kere daha kanıtladılar. Meramıza saldırıp gecekond u ağalarına korkusuzca karşı çıktık. Önde kadınlarımız olmak üzere par-sellenmiş arsalar dağıldık. O topraklar bizim canımız, kanımız ve namusumuz kadar kıymetli. Par-selleyenler gerçekten muhtaç kim-seler olsa neyse. Fakat bu işgalci-ler Doğu'da halkın toprağını, ma-lını hatta namusunu zorla alan zor-balardır. Ama Doğançay'ın aydın ve bilinçli halkı zorbalardan bu tu-tumuna izin vermeyecek. Bu ge-cekond u sorununa hükümetin de yardım ve ilgisini bekliyoruz.

Bu gecekonducular bizim ağaç-larımızı kesiyor, bahçelerimize da-lip bizi korkutmak istiyorlar. Ne korkacağız, ne yılacağız, toprak-larımızı korumak için gerekirse ca-nımızı bile vereceğiz. Bu meradan köyümüze gelir geliyor. Üstelik ge-çim kaynağımız olan hayvanlarımızı

otlatıyoruz. Nasıl gecekond u ağa-larının eline bırakabiliriz. Muhtarı-mız Halil Vural bu konuda halkı birleşmeye çağır-mış, korkusuzca haklarımızı korumuştur.

Doğançay'lı İlerici Kadınlar

Bu konuda bir de şiir göndermiş-ler :

GEL KARDAŞ GEL

Doğru yolu seçtiysen
İyilik köprüsünden geçtiysen
Gel kardaş sen de gel
Yapar her işi bu iki el.

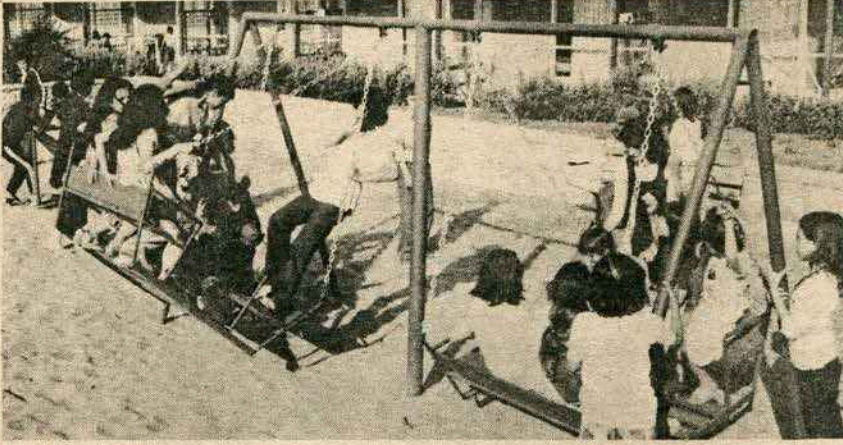
İnanmayın onlara
Kahpe adamlara
Bölücü hainlere
Katil faşistlere

Gel kardaş sen de gel
Vermeyin toprak ağalarına yer
Halil savaşın alın sonuna kadar der
Vermeyin toprak ağalarına yer.

Bizler ölür gelecek kalır
Sahmayın rahat olur
Savaş bitmez gecekond u kalır
Köylü her zaman kazanır.

Biz emekçi çocukları olarak, hayatımızda ilk kez MADEN-İŞ sayesinde kamp yapıyoruz.

MADEN-İŞ ÇOCUK KAMPI 8-15 HAZİRAN TARİHLERİ ARASINDA YAPILDI

«Biz emekçi çocukları olarak hayatımızda ilk kez Maden-İş sayesinde kamp yapıyoruz. Ama yapamayan binlerce emekçi çocuğu var. Tüm emekçi çocuklarının bizler gibi kamp yapabileceği günler için mücadeleye veren siz abilerimizi, amcalarımızı toplu sözleşmeleriniz, mücadelemiz için fabrikalarınıza uğurlamaktan kıvanç duyuyoruz.»

Bu sözleri Maden-İş'in Gönen'deki tesislerinde tatilde bulunan bir emekçi çocuğu seminerden dönen işyeri temsilcilerini uğurlarken söylüyordu.

«Ben Bir Emekçi Çocuğuyum»

adlı yarışmada ödül kazanan; Tavan, Bursa, Urfa, Diyarbakır, Ankara, İzmir, İstanbul, Balıkesir, Samsun ve daha birçok ilden gelen 250 çocuk bir hafta boyunca gezdi, eğlendi; yüzdü, oynadı,

resim yapıp, tartışmalar düzenlendi. birbirleriyle kaynaşıp birlik, beraberlik disiplinin en güzel örneklerini verdi.

Çocuklar, kampın ikinci günü «Çanakkale Tahta At Şenliği»ne, üzerlerinde Maden-İş Çocuk Kampı yazılı tişörtlerle katıldılar. 6-15 yaş arasındaki çocuklar şenlikte disiplinleri ve attıkları sloganlarla çevre halkın ve şenliğe katılan çocukların ilgi ve sevgisiyle karşılandılar. Tahta At Şenliği'ne içerik ve renk kattılar.

Kampta çeşitli kültürel çalışmalara da katılan çocuklar resimler yaptılar, şiirler yazdılar, anılarını tuttular. El hünerlerini sergilediler. Koro, folklor ve tiyatro çalışmalarında bulundular.

Minicik eller, kamp boyunca barışa, dostluğa, ete, süte, okula duydukları gereksinimlerini dile getirdi.

Sarıköy'e yaptıkları bir ziyarette minikler, köylülerin yakalarına kendi ürünleri olan kırmızı karanfilleri takarak «Köylüye Toprak, İşçiye İş» sloganlarını haykırdılar.

Tatilin son gecesi çocukların sahneye koyduğu bir oyunu ve tatil boyunca yaptıkları işleri sergileyen minikler kamptan yürekleri sevgi, barış, dostluk, dayanışma duygularıyla dolu olarak ayrıldılar.

Öğretmenim

Nur parlar gözünde
Bal kaynar sözünde
Sevgi vardır özünde
Benim biricik öğretmenim.

Bu sözü düşün biraz
Öğretmen gibi yar olmaz
Öğretir çoluk çocuğu
Benim biricik öğretmenim.

Sabah gelir akşam döner
Ana-baba gibidir
En iyi öğretmen
Benim biricik öğretmenim.

Ömer Çakmak
İsmetpaşa İlkokulu
3-E sınıfı/Diyarbakır

SÜT ÇOCUĞUNDA BESLENME

Çocuğun sağlıklı gelişmesi açısından iyi ve yeterli beslenmenin rolü çok büyük. Bugünkü konumuz süt çocuğunun beslenmesi.

Üç tip beslenme vardır :

1 — Tabii beslenme :

- a) Anne sütü ile,
- b) Sütanne ile.

2 — Karışık beslenme

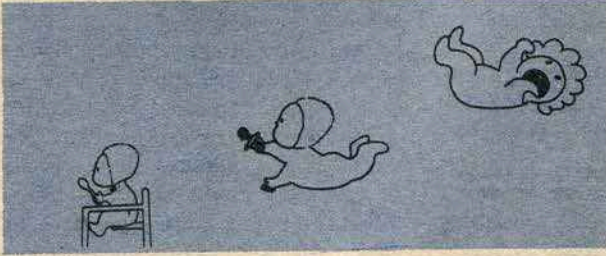
3 — Suni beslenme

- a) Yalnız inek sütü ile
- b) Sütten başka besinlerle.

ANNE SÜTÜ İLE BESLENME :

Anne sütü, yavru için en ideal süttür. Hiç bir süt anne sütünden daha iyi olamaz. Anne açısından önemli bir özellik de çocuklarını kendi sütleriyle besleyen annelerde meme kanserinin az görülmesidir. İlâve ve diğer sütler ancak anne sütü yetersiz veya yoksa düşünülebilir.

BESLENME PRATİĞİ :

A. Sağlıklı bebekler doğumu takip eden 6-12 saatte beslenmeye başlanmalıdır. Başlangıçta 3-5 dakikalık emzirme yeterlidir. İkinci haftadan itibaren her meme onar dakika verilebilir. Emzirme saatlerinden önce anne 30 dakika sırtüstü yatıp dinlenerek göğüslerinde süt toplanmasını kolaylaştırmalıdır.

B. Annenin meme başları kaynamış ılık su veya bikarbonatlı su ile memeden önce ve sonra temizlenmelidir.

C. Sabah sağ göğüsten başlanır; her öğünde tek göğüs verilir. Ancak ilk günlerde ve gece son emzirmede iki meme birden verilebilir.

D. Bebek 7-10-13-16-19-22 ve 1'de olmak üzere her üç saatte bir beslenmelidir. İlk bir aylık devrede çocuk ağladıkça meme verilmeli ve yavaş yavaş bu üç saatlik düzenlere girilmesi uygun olur. Çok emen ve hemen uyanmayan bebekleri de 4 saat ara ile beslemek gerekir.

KARIŞIK BESLENME :

Anne sütünün yetmediği ve çocuğun normal ağırlık gelişimini sağlayamadığı hallerde karışık beslenmeye geçilir. Sütün az olmasının ölçütleri şunlardır :

- 1) Kilonun durması ve kilo almanın yavaşlaması.
- 2) Bebeğin beslenmeden yarım veya bir saat sonra

ağlamaya başlaması ve süt verilince ağlamasının durması.

3) Açlık kakası ve kabızlık görülmesi. Kaka açık kahverengi, kuru ve az miktardadır.

SUNİ BESLENME :

Bu tip beslenmede göz önünde bulundurulacak noktalar şunlardır :

- 1) Yeterli kalori ve sıvı verilmelidir.
- 2) Beslenme süzenli aralıklarla yapılmalıdır.
- 3) Protein, yağ ve karbonhidrat optimum miktar ve oranlarda olmalıdır.
- 4) Vitamin ve mineraller günlük gereksinimini karşılamalıdır.

İLÂVE BESİNLER :

Bebeğe yaşının 15. gününden itibaren meyva suları ve vitaminlere başlanır. Portakal, limon, havuç veya elma suyu iki öğün arasında kaşıkla verilir. İlk gün bir kaşık verilerek başlanır ve her gün bir kaşık artırılır. Günde bir fincana kadar çıkarılır. Üçüncü ayın bitiminde çocuğun kilosuna göre için beklenene uygun veya üzerinde ise saat 13 ve 14'de maması sebze corbası olarak verilir.

DÖRDÜNCÜ AYDAN SONRA :

Dördüncü ayın bitiminde bir önceki ay sebze corbasına başlanmış ise muhallebi, muhallebiye başlanmış ise sebze corbası ilâve edilir.

Beşinci ay içersinde saat 17-18'de ayrıca yüzde 5 şekerli, 150-200 gram yoğurt verilir. 14-18 öğünleri arasında elma veya muz ezmesi verilebilir.

Altıncı ayda iyi pişmiş yumurta sarısı verilir. Önce üçte bir yumurta sarısı ile başlanır, sonra artırılır.

Yedinci ayda öğün sayısı 4'e iner.

Kahvaltı : Saat 7-8'de 150 gram yüzde 5 şekerli süt, yumurta sarısı, bir dilim tuzsuz beyaz peynir, bir tatlı kaşığı reçel bir tatlı kaşığı tereyağı.

Öğle yemeği : 15 ml. sebze corbası veya püresi ile dörtte bir kuzu beyin veya karaciğer, köfte veya tavuk etinden birisi verilir.

İkindi : Saat 17'de 150-200 gram yüzde 5 şekerli yoğurt veya meyva püresi ile bisküvi verilir.

Akşam yemeği : Saat 20'de 150 ml. yüzde 5 şekerli süt veya muhallebi alır. Bu ayda çocuk kaşık ve bardakla beslenmeye alışmalıdır.

Sekiz ve dokuzuncu ayda kahvaltıda zeytin ezmesi ve ekmek ilâve edilir. Diğer öğünler yedinci aydaki gibidir.

Onuncu aydan itibaren tam yumurta ve büyüklerin yiyebileceği bütün hayvansal besinler verilebilir.

Vitaminlere 12. ay sonuna kadar devam edilmelidir.

Sebze corbasının yapılışı şöyledir : 750 ml. suya bir ufak havuç, bir ufak patates, bir ufak kabak, 4-5 yaprak ıspanak, bir tatlı kaşığı pirinç koyulur. Suyun üçte biri kalana kadar kaynatılır. Temiz tel süzgeçten süzildükten sonra sebze suyuna bir tatlı kaşığı irmik ilâve edilir. Bir kabarmaya daha ateşte tutulup, indirilip soğutulduktan sonra bebeğe her gün 2 çorba kaşığı artırılarak verilir. Daha önce verilen süt miktarına çıkılır. Çorbaya alışan bebeğe bir süre sonra bir tatlı kaşığı tereyağı cezve ile ateşte tutulup duman çıktıktan sonra tel süzgeçte kalan sebze ile ilâve edilip püre olarak verilebilir.

KISA KISA ALÜMİNYUM KAPLAR NASIL KULLANILMALI?

Mutfakta kullanılan alüminyum kaplar sağlık ve pişirilecek yiyeceklerin daha iyi, daha sağlıklı olması için bazı hususlara dikkat etmek gerekir.

• Alüminyum kaplarda yumurtalı ve limonlu yiyecekler uzun süre bırakılmamalıdır. Bu gibi yiyecekler bu kaplarda pişirildikten sonra buzdolabına başka bir kaba aktarılacaklardır. Yumurta ve limon alüminyum kaplarda zehirli bir bileşim meydana getirir.

• Kek yapmak için, yumurta çırpacağımız kap alüminyum olmamalıdır. Alüminyum kapta çırpılan yumurta kabarmaz. Yumurta, cam, porselen, emaye veya bakır kapta çarparsak yaptığımız kek daha iyi olur.

TÜLLER NASIL YIKANMALI?

Tül perdelerin, özellikle sigara içilen salonlarda, odalarda kısa zamanda sararıp kirlenmesi, şehrin kirli havasından etkilenecek renk değiştirmesi, ev kadınının sorunlarından biridir.

Tül perdeler bir akşam evvelinden deterjanla köpürtülmüş suya basılmalı ve bir saat sonra bu su da şöyle bir karıştırılıp siyah suyu akıtılan perdeler, yeniden temiz deterjanlı suya bastırılıp ertesi sabaha kadar bu su içinde bırakılmalıdır. Perdeler ilk ağızda sıcak suya konursa, kir üzerinde pişer ve bir daha renkleri açılmaz.

Ertesi sabah birkaç su yeniden ve bu sefer el hararetinde, ılık suyla yıkanıp bolca durulandıktan sonra hemen asılmalıdır.

YOĞURTLU KURABIYE

Kullanılacak malzeme :

1 ölçü yoğurt, 1 ölçü süt, 1 ölçü tozşeker, 1 çay kaşığı karbonat, 3 adet yumurta, 1 kahve fincanı zeytinyağı veya ayçiçeği yağı, aldığı kadar un.

Yapılışı :

Önce yoğurdu, sütü ve yumurtaları genişçe bir kaba koyup, karıştırılır. Bu karışıma, karbonat ve unu azar azar ilâve ederek kulak memesi yumuşaklığında bir hamur elde edelim. Hamur içine sıvı yağı da ilâve ettik mi geriye hamurdan küçük parçalar kopartıp tepsiye dizmek kalıyor. Küçük hamur parçalarını, yağlanmış tepsiye dizesek, kurabiyelerin pıstikten sonra tepsiye yapışmasını önlemiş oluruz. Afiyet olsun.

Kadınların Sesi Dergisi — Sahibi: Beria Onger — Sorumlu Yazışmaları Müdürü:
Berrin Uyar — Adres: Babıali Cad. Tasvire Han, Kat: 2 No: 26 Cağaloğlu -
İstanbul — Fiyatı: 5 TL. — Abone Fiyatları: Yurtiçi: 1 yıllık 55 TL., 6 aylık
30 TL., Yurtdışı: 15 DM — Film: Gözlem Baskı - Nural Ofset — Türkiye Da-
ğıtımı: Temel Dağıtım — Posta çekli hesap No: 110906 — Son baskı tarihi:
12.7 1979

Hikâyeyi resimleyen: Yıldız Cıbroğlu

20.21.22.23
Temmuz 1979

İzmir, Manisa,
Balıkesir, Bursa,
İzmit, Eskişehir'den

ANKARA'ya

**KADIN
İLİPİCİ KADIN
HAREKETİ
YÜRÜYÜŞÜ
DURDURULAMAZ....!**